

Upravništvo: Ljubljana, Knafljeva
ulica 5. — Telefon št. 3122, 3123,
3124, 3125, 3126.
Inseratni oddelek: Ljubljana, Prešern-
ova ulica 4. — Telefon št. 2492.
Podružnica Maribor: Aleksandrova
cesta št. 13. — Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica
št. 2. — Telefon št. 190.
Računi pri pošti: Ljubljana št. 11.842; Praha št. 105
78 180; Wien št. 105 241.

JUTRO

Naročnina znaša mesečno 25.— Din,
za tuzemstvo 40.— Din.

Uredništvo:

Ljubljana: Knafljeva ulica 5. Telefon
št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.
Maribor: Aleksandrova cesta 13. Te-
lefon št. 2440 (ponoči 2582).
Celje: Kocenova ul. 3. Telefon št. 190.
Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po
tarifu.

Heimwehr pripravlja puč

Heimwehr pričakuje poraz pri volitvah — 2. novem-
ber nov kritičen dan za Avstrijo

Dunaj, 20. oktobra, g. »Frankfurter
Zeitung« objavila danes iz resnega gra-
škega vira poročila o nameravanem
heimwehrovskem puču. V strahu pred
volilnim porazom hočejo baje v vodil-
nih heimwehrovskih krogih izrabiti
moč, ki jo imajo trenutno v rokah, po-
sebnost zaradi tega, ker sloni na oro-
žništvu in policiji, ki jima poveljuje no-
tranji minister Starhemberg.

Štajerski deželni vodja Heimwehra
dr. Pirmer je že pred tednom dni na
nekem zborovanju javno in v navzoč-
nosti Starhemberga zagrozil s poho-
dom na Dunaj. Zelo vplivne skupine
štajerskega Heimwehra hočejo že pred
volitvami izvesti odločilni udarec. S
tem, da bi zaplenili socialno-demokrats-
kemu »Schutzbundu« orožje in aretirali
vodilne socialno-demokratske poslance.
Takoj nato naj bi bil »Schutzbund«

oblastveno razpuščen ter proglašena
diktatura.

Zvezni kancelar in vojni minister
Vaugoin bi bil s tem postavljen pred iz-
vršeno dejstvo. Tako bi si Heimwehr
ne zagotovila samo pomoči orožništva,
temveč tudi armade. Pri tem bi bilo
treba dunajsko policijo čim bolj izlo-
čiti, v skrajnem primeru pa popolnoma
nevtalizirati. Veliki množici Heimweh-
rovcev iz Štajerske so bile baje že raz-
deljene puške in streljane, dočim se
vodstvo nižjeavstrijskega Heimwehra
trudi, da bi dobilo orožje iz Tirolske. Za
2. novembra je baje že organiziran se-
stanek 30.000 Heimwehrovcev. Za pre-
voz te množice potrebne železniške va-
gone bo baje dal na razpolago general-
ni ravnatelj zveznih železnice dr. Stra-
fella.

Moratorij za plačilo vojnih dolgov Ameriki

Ameriški finančniki proučujejo možnost moratorija —
Nemčija ne bo mogla izpolnjevati Youngovega načrta?

London, 20. oktobra, d. »Times« po-
ročajo iz Washingtona, da se je vršil
med kancelarjem Merlonom, državnim
podtajnikom Millsom in voditeljem new-
yorške »Federal Reserve Bank«, Harri-
sonom dolg sestanek o načrtu morato-
rija za plačilo vojnih dolgov bivših za-
veznikov Ameriki. Na tem sestanku so
ti finančniki premislili to vprašanje
ter se izrekli pripravljeni odobriti ta
moratorij, ker se vedno bolj kaže, da
ne morejo bivše zaveznice v redu pla-
čevati svojih vojnih dolgov. Na ta na-
čin upajo tudi odpraviti svetovni go-
spodarski krizi ter preprečiti še večjo

škodo kot jo trpi že dosedaj svetovno
gospodarstvo.

Isti list poroča tudi, da je imel bivši
predsednik nemške državne banke dr.
Schach v soboto polurni razgovor z
državnim tajnikom Stimsonom ter raz-
pravljal z njim o vprašanju plačevanja
vojnih dolgov. Danes popoldne se je se-
stal tudi s predsednikom Hooverjem in
državnim tajnikom Merlonom. Pri teh
sestankih je poudarjal dr. Schach, da
bo Nemčija po njegovem mnenju prej
ali slej prisiljena predlagati uvedbo
moratorija za njena reparacijska pla-
čila.

Francija mora zavarovati svoje meje

Francija bo pristala na razorožitev šele po osiguranju obstoječega
stanja — V Franciji ni brezposelnosti

Clermont Ferrand, 20. oktobra, s. So-
cialistični poslanec in bivši guverner Indo-
čine, Varenne je imel včeraj na zborovan-
ju bivših bojevnikov govor, v katerem je
izjavil: »Mi, ki najbolj obojamo vojno, bi
morali imeti pogum priznati, da Francija
ne podpira mirovnih stremeljav, če raz-
orožuje, dokler ni popolnoma zagotovljena
njena varnost. Sedaj ni čas, da bi puščali
vrata na vzhodu odprta. Treba je ključa-
nice pojačati, da bo Nemčija izgubila ve-
selje pričeti novo vojno!«

Pariz, 20. oktobra, d. Ministrski predse-
dnik Tardieu je imel včeraj v Delli pri Bel-
fortu daljši govor, v katerem je obravna-
val svetovno gospodarsko krizo. Ob tej

priliki je izrekel željo, da bi Francozi gle-
dali na Francijo tako, kakor inozemci, ki
jo smatrajo kot srečen otok sredi valov
svetovne gospodarske krize. Položaj Fran-
cije je docela zdrav, kar najbolje dokazuje
stalno povišanje zlatih zalog državne ban-
ke in naraščanje hranilnih vlog, trdnost
tečajev francoskih državnih papirjev in
število brezposelnih, ki ni znašalo junija
meseca niti tisoč.

Francija bo tudi v bodoče lahko uživala
to svoje izjemno stališče, če bodo Francozi
ohranili tudi v naprej slovesnost. Francozi
morajo pokazati sveto, da so si svesti svoje
moči in da so jo pripravljeni tudi upo-
rabiti, če bo potreba.

Nove aretacije vohunov v Rumuniji

Danes bo aretirani neki ugledni državni uradnik — Voditelj tolpe je
bil Litvanec inž. Meta

Bukarešta, 20. oktobra p. Preiskava o
vohunski aferi, ki je silno razburila vse ru-
munske javno mnenje, je v toliko napred-
ovala, da je bilo vse obtoženo gradivo danes
razčeno drž. pravdniku. Doslej je bilo
aretiranih 106 oseb. Za jutri pa se pričakuje
konfiskacija aretacija nekega visokega
državnega uradnika, proti kateremu je
obranega mnogo kompromitirajočega gra-
diva. Doslej je dokazano, da je bila vohun-
ska organizacija razdeljena v tri skupine,
pod vodstvom nekega inženjerja. Polovico
menenih članov je bilo Rumunov, polovico pa
inozemcev. Voditelji organizacije so bili
Litvanec inž. Meta, inž. Solomon, inž. Ta-
tus, in madžarski novinar Viktor Aradi,
ki so imeli vsi delavnice z radio aparati.

Bukarešta, 20. oktobra g. Število oseb,
ki so bile aretirane v zvezi z znano vo-

hunske afero, je naraslo na 140. Včeraj je
bilo izvršenih 40 aretacij. Polagoma prihaja
na dan imena glavnih krivcev.

Včeraj je policija aretirala ženskega ku-
riera, ki je prišel z Dunaja in pri katerem
je zaplenila važne listine. Preiskovalni or-
gani so pričeli danes zasliševati aretirance.
Dognano je, da so se vse niti vohunskega
dela stekale na Dunaj in da je bila organi-
zacija v Bukarešti samo orodje v rokah
dunajske centrale. Aretirani dunajski in-
ženjer Horowitz je navedel pri zaslišanju, da
je prešla organizacija z Dunaja navdilo,
naj natančno opazuje manevre in takoj po-
roča na Dunaj o vseh podrobnostih. Polici-
ja je naknadno odkrila še drugo tajno brez-
žično postajo in drugo trgovino za radio
potrebščine, ki sta bili v rokah vohunov.

Novi sovjetski finančni komisar

Moskva, 20. okt. AA. Sovjetski izvršilni
odbor je imenoval za komisarja financ se-
danjega pomožnega komisarja za poljedel-
stvo Grinka. Drugi pomožni komisar Kal-
manovič je imenovan za predsednika dr-
žavne banke.

Moskva, 20. okt. Finančni komisar Br-
ukhanov in guverner ruske državne ban-
ke sta bila odstavljena, ker sta se baje
protivla Staljinovi finančni politiki.

Hearst slavi Mussolinija

Newyork, 20. okt. AA. Listi Hearstove-
ga koncerna priobčujejo uvodnik, ki v
njem ponatiskuje zahvalo Mussoliniju
Američanom, ki so proslavili Virgilovo
člavitostno rojstvo. Listi pišejo, da je
med italijanskim in mladim ameriškim na-
rodom velika razlika v starosti. Vendar
je na čelu Italije človek z močjo volje in
akcije, kakršno so kazali rimski impera-
torji.

Paolino premagal Grisella

Pariz, 20. oktobra AA. V bokerskem
dvoboju je Španec Paolino pobil svojega
nasprotnika Francoza Grisella. Borba je
trajala pet rund. Zmagovalec Paolino se
bo sedaj boril s Carnero 16. novembra
v Barceloni.

Pred zasedanjem angleške zbornice

London, 20. oktobra. AA. Prihodnji te-
den otvorijo drugo zasedanje angleškega
parlamenta. Ker ta teden poslujejo veči-
noma le odbori imperijalne konference, bo-
do imeli angleški člani konference dovolj
časa, da se posvete svojim resornim za-
davam. Seja ministrskega sveta bo najbrž
prihodnjo sredo. Razpravljala bo o delov-
nem programu zbornice in o črtala glavne
točke kraljevega govora pri otvoritvi pa-
rlamenta.

Občinske volitve v Turčiji

Ankara, 20. okt. AA. Občinske volitve
so bile povsod v znamenju zmage vladne
nacionalne stranke, ki je takisto zmagala
v Stambulu. V devetih okrajih Stambula je
dostigla stranka večino. Liberalna stranka
je dobila v Stambulu le eno tretjino gla-
sov. Nacionalna stranka je zmagala v 276
mestih od 502 mest.

Preganjanje egiptске opozicije

Kairo, 20. oktobra AA. Vlada je izdala
odlok, ki z njim ustavlja nadaljnje izha-
janje lista »La patrie«, ker je objavil pro-
glas nacionalne stranke, čigar vsebina bi
mogla izzvati nerode,

VZNEMIRLJIV POLOŽAJ V NEMČIJI

Odklonjene nezaupnice vladi — Odgoditev parlamenta — Nova tak-
tika hitlerjevske katastrofne politike — Igra z državnim bankro-
tom — Zgodovinska odgovornost treznih elementov

Berlin, 20. oktobra, d. Nemški držav-
ni zbor je po mestoma jako dramatič-
ni, pozno v noč trajajoči debati v so-
boto popolnoma sprejel vladni predlog o
pokritju državnih dolgov z 325 proti
237 glasovom. Proti so glasovali na-
rodni socialisti, komunisti, nemški na-
cionalci in stranka podedelskega ljud-
stva. S 339 proti 230 glasovi je bila
vzeta na znanje deklaracija vlade, s 318
proti 236 pa sprejet predlog, da se pre-
ko vseh predlaganih nezaupnic preide
na dnevni red.

Rezultat teh glasovanj pomenja veli-
ko zmago Brüningove vlade. V odločil-
nem trenutku se je pokazalo, da so ne
le vladne stranke državo popolno dis-
ciplinno, temveč da je tudi vsa zmer-
na opozicija s socialdemokrati na čelu pri-
pravljeni storiti vse, da ne pride do
politične katastrofe, v kateri bi pre-
vratni elementi mogli situacijo vzeti v
svoje roke.

Debatna je bila zlasti porazna za na-
rodne socialiste. Med govorom soc.
dem. posl. Högnerja je prišlo do burnih
prizorov. Högnjer je med drugim očital
nar. soc. voditelju Strasserju, da je
prelomil svojo, oblastvom dano častno
besedo. Strasser je na to izjavil, da to
ni nič, kadar politična potreba tako na-
nese. Nar. soc. posl. Heines je grozil
posl. Högnjerju: »Vas si bomo zabele-
žili. Vi pridete v Monakovem na vrsto!«
Ta očitna grožnja z umorom je razbu-
rila vso zbornico, predsednik je posl.
Heinesa takoj izključil od seje. Zunaj
na hodnikih je prišlo do pretepa. Posl.
Högnjer je nadalje očital narodnim so-
cialistom, da se hočejo zvezati z Ita-
lijo in plačati to zvezo z Južno Tirol-
sko.

Iz aktov monakovskega sodišča je
razvidno, da narodne socialiste finan-
cirajo: velika industrija, inozemstvo in
lepe žene... Nar. soc. poslanec Olden-
burg-Januschau je napadel predsednika
republike Hindenburga ter ministra vojs-
ke generala Grönerja. Njegovi tovariši
so spremljali napade na generala Grö-
nerja z burnimi klici: Doli z izdajalcem
domovine! V silno učinkovitem krat-
kem govoru je kancelar Brüning zavril
te izpade poudarjajoč, da še nikdo ni
prizadejal narodni stvari v parlamentu
toliko sramote, kakor govornik, ki hoče
veljati za nacionalista.

Vtis debate in glasovanja je bil tako
globok, da je zbornica ob 1. jutraj v
novi seji brez vsakih težkoč sprejela
predlog o odgoditvi zasedanja do 3. de-
cembra.

Berlin, 20. oktobra, r. Dogodki so-
botne ponoči seje in zmage Brüning-
ove vlade niso ostali brez vtisa na
nacionalistično opozicijo. Narodni so-
cialisti so bili s precejšnjo sigurnostjo
računali, da bodo z brezobzirnim nasto-
pom privedli vladu v katastrofo ter ta-
ko v najkrajšem času mogli igrati od-
ločilno vlogo v razvoju nadaljnje situ-
acije. Sedaj spoznavajo, da ni računati
z neposrednimi preobrti in da zmer-
ni elementi razpolagajo zaenkrat z dovolj-
no premočjo, ker je socialna demokra-
cija odločena v vsaki kritični situaciji
priskočiti vladi na pomoč, vlada pa se
tudi čuva storiti ukrepe, ki bi jo pri-
vedli v nepomirljivo nasprotstvo s so-
cialistično stranko.

Tekom včerajšnjega in današnjega
dne so se vršila intenzivna posvetova-
nja hitlerjevskih voditeljev in zatrjuje
se, da je prišlo do delne revizije stran-
kine taktike. V državnem zboru namer-
avajo hitlerjevci biti v bodoče previd-
nejši ter se bodo ogibali vsega, kar bi
mogli nasprotniki proti njim izkoristiti.
Glavni poudarek bodo polagali v bodo-
če le na zahtevo, da se mora Nemčija
na vsak način osvoboditi svojih plačil-
nih obvez iz Youngovega dogovora,
ker je to danes najpopulárnejše geslo
med nemškim narodom. V ostalem ra-
čunajo narodni socialisti, da se sedanji
državni zbor ne bo mogel dolgo držati
in da bo najpozneje v spomladi prišlo
do novih volitev. Zato nameravajo že
sedaj vse svoje sile posvetiti agitaciji
in pripravi na doseg še večje moči.

Najpripravnejša pot se jim zdijo preko
deželnih zborov in vlad nemških zvez-
nih držav. Forsirati hočejo razpust po-
sameznih deželnih zborov, prepričani,
da bodo povsod ojačali svoje pozicije.
Na način, kakor se je to zgodilo v Av-
striji, kjer so heimwehrovci vsled zve-
ze s klerikalci dobili v roke važne de-
le državne moči, naj bi se narodni so-
cialisti polastili predvsem notranjih mi-
nistrstev v posameznih nemških deže-
lah ter dobili policijo v svoje roke. Ra-
čunajo, da bo letošnja zima prinesla
Nemčiji največjo gospodarsko krizo in
da bo število brezposelnih naraslo na
5 milijonov.

Mnogi narodni socialisti so odkrito
za taktiko, ki naj bi pospešila državni
konkurz, češ da bo v taki situaciji
skrajna nacionalistična agitacija naj-
bolj uspešna. Močna skupina njihovih
voditeljev zagovarja pri tem kooper-
acijo s komunisti in naslonitev na So-
vjetsko Rusijo. Tej skupini pripadajo
posl. Strasser, grof Reventlow, dr.
Göbbels in strankin tajnik posl. dr. Ro-
senberg, ki mu je izročeno vodstvo
strankinih zunanje-političnih agend. Ve-
čina hitlerjevcev je tudi za čim ožje
sodelovanje z Italijo. Hitler sam je na-
sprotnik vseh onih, ki zagovarjajo do-
bre odnose med Nemčijo in Jugosla-
vijo, češ da je Jugoslavija neomajen
zaveznik Francije, »nemškega dednega
sovravnika«.

Kar se tiče odnosov do avstrijske
Heimwehra, odklanjajo hitlerjevci vsako
zvezo, češ da Heimwehr ne predstavl-
ja resne organizacije in je privesek
raznih političnih strank.

Interesantno je, da Hitler čimdalje
bolj izgublja vpliv na politično vod-
stvo svoje stranke. To je posledica dej-
stva, da sam ni poslanec. Göbbels,
Strasser, Reventlow in Rosenberg se
trudijo ojačati svoje pozicije na njegov
račun.

Interesantno je dalje, da so se poja-
vile v stranki tudi verskopolične di-
ference. Med poslanci merodajna gru-
pa je ostro protestantovsko orijentira-
na, dočim ima Hitler, ki je katolik, pre-
cejšnje zveze in mnogo prijateljev tudi
med katoliško duhovščino. Centrum je
uvidel opasnost teh zvez, v zadnjem
času izdejavoval, da se je Vatikan
jasno izrazil proti hitlerjevskemu pokre-
tu, češ da so njegove ideje poganske.

Narodni socialisti smatrajo, da se bo-
do mogli v narodu še znatno ojačati in
da bodo pri novih volitvah, če pridejo
kmalu, pridobili do 200 mandatov. Ne-
sporno je, da zmerne stranke uvideva-
jo naraščajočo opasnost pokreta, ako

se pravočasno ne posreči najti bazo za
koncentracijo vseh onih elementov, ki
so za očuvanje današnje demokratične
republike in za lojalno sodelovanje
Nemčije z ostalimi narodi. Vse bo se-
daj odvisno od tega, kako bo znala
vlada porabiti čas parlamentarnih po-
čitnic. Situacija je nekoliko olajšana,
ali je nesporno še vedno zelo vznemir-
ljiva.

Protest opozicije zaradi odgoditve Reichstaga

Berlin, 20. oktobra. AA. Opozicijske
stranke ostro protestirajo proti odgoditvi
parlamenta do 3. decembra. Agrarna
stranka je danes objavila oster protest,
kjer pravi, da bo odgoditev državnega zbo-
ra preprečila razpravo o nujnem vpraša-
nju podpore poljedelstvu. V proglasu po-
ziva predsednika Hindenburga, naj kot va-
ruh ustave prepreči njeno kršitev.

Opozicijske stranke se nameravajo
poslužiti člena 24. ustave, ki pravi, da se
mora državni zbor sestati, če to zahteva
tretjina poslancev. Vlada meni, da ta do-
ločba ne velja, ker se je odgodil državni
zbor prostovoljno. Nocoj so se vršila ži-
vahna pogajanja med voditelji opozici-
jskih strank glede akcije proti stališču
vlade.

Opozicijske stranke tudi naglašajo,
da je vlada izločila parlament in da se mo-
ra storiti vse, da se absolutistične namere
onemogočijo. »Berliner Tagblatt« ugotav-
lja, da je stališče vlade popolnoma pravilno
in obtožuje opozicijo, da izrablja parlament
v agitacijske svrhe. Tudi list centruma
»Germania« zastopa slično stališče.

Hitlerjevski uspeh v Hamburgu

Hamburg, 20. oktobra, s. Pri včerajšnjih
volitvah v deželni odbor so dosegli narodni
socialisti zopet presenetljivo zmago. Zdru-
žili so se na protimestniški listi, za katere
je bilo oddanih 11.000 glasov in dosegli s
tem 4 mandate. Dosedaj narodni socialisti
v deželnem odboru sploh niso bili zastopa-
ni. Socialni demokratje so ohranili svojih
6 sedežev, dočim so komunisti izgubili ene-
ga, demokrati pa oba, ki so jih imeli.

Definitivna likvidacija krize v UJU

Uspešna seja glavnega izvršnega odbora učiteljskega
udruženja — Predsednik in člani izvršnega odbora osta-
nejo do prihodnje redne skupščine

Beograd, 20. okt. p. Dne 19. in 20. ok-
tobra se je v Beogradu vršila seja širšega
glavnega odbora UJU. Na seji so razpravl-
jali o delu uprave, o ukrepih za izboljša-
nje gnotnega položaja učiteljstva, o for-
miranju sekcij po banovinah, o učiteljskem
tisku itd. Seje se je udeležil celotni izvrš-
ni odbor s predstavniški sekcij iz Beo-
grada, Zagreba, Ljubljane, Sarajeva in Spli-
ta. O vseh omenjenih vprašanjih je bil do-
šežen popoln sporazum. Glavna razprava je
bila o stališču UJU do revizije uradniške-
ga zakona, posebno pozornost pa so po-
svetili zastopniki učiteljstva vprašanju
uredbe o razvrščanju uradništva. O tej za-
devi je bila izdelana spomenica, ki bo pre-
ložena prosvetnemu ministru in ostalim
merodajnim činiteljem. Sprejet je bil pre-
log, da stopi UJU v ožjo zvezo z uradni-
škim savezom ter žnjim stalno sodeluje
v vseh stanovskih uradniških zadevah.
Nadalje je bilo sklenjeno, da se minister
prosvete naprosi, naj čimprej objavi sploš-
ni pravilnik k zakonu o narodnih šolah,
s katerim bi se rešila mnoga prosvetna
vprašanja, ki jih sam zakon ne ureja do-
volj jasno. Po seji je bil objavljen komu-
nike, ki pravi m. dr.:

»Predsednik UJU g. Milan Rabrenović
je glede na stanje v udruženju po letošnji
glavni skupščini dal glavnemu odboru na
razpolago svoj položaj in položaje članov
izvršnega odbora. Enako je podal predse-
dnik beogradske sekcije g. Milan Popović
posebno pismo ostavko na uredništvo
»Narodne Prosvete«. Po predlogih pre-
stavnikov vseh petih sekcij in g. Rabreno-
vića je bilo v interesu udeležencev razre-
šiti UJU in zavarovati nadaljnje pravil-
nega delovanja in ugleda učiteljstva so-
glasno sklenjeno:

Glede na dogodke na poslednji glavni
skupščini, ki so skalili tovariške odnose
v organizaciji, se izraža splošna želja in
nujna potreba, naj se v UJU to več ne
ponovi. V tem smislu apelira glavni odbor
na vse učiteljstvo, ki mu UJU in njegovo
popolno edinstvo nudita jamstvo za ohr-
nitev in razvoj učiteljske zavesti in učiteljskega socialnega položaja.

Vsemu učiteljstvu se polaga na srce, naj
ne le ohrani v polni meri svojo privrže-
nost do UJU, marveč naj se v dobro po-
movernih interesih naše narodne prosvete
in vsega stanu združijo v njem tudi tisti,
ki so bili doslej izven skupne organizacije.
V tem namenu predaja glavni odbor po-
zabljenju dogodke na beogradske glavni
skupščini, v želji, da momentano nastala
nasprotstva ali razpori v posameznih de-
lih ali pa v vodstvu organizacije ne ovi-
rajo harmoničnega dela.

Istočasno se izreka priznanje zaslužnim
stanovskim delavcem preteklih 10 let živ-
ljenja naše organizacije.

Na podlagi vsega navedenega izjavlja šir-
ši glavni odbor, da mora biti položaj pred-

sednika UJU izven diskusije tako sedaj ka-
kor v vseh drugih prilikah. Zato je tudi se-
danja osebnost predsednika resna. Posled-
no s tem ostane nadalje tudi izvršni od-
bor na svojem mestu do prve redne glavne
skupščine UJU.

Glede na želje učiteljstva in potrebe or-
ganizacije se ugotavlja še naslednje:
Ker je predsednik upokojenec, bodi pod-
predsednik izvršnega odbora aktiven učitelj;
predsednik nobene sekcije ne more bi-
ti urednik stanovskega glasila; predstavnik
udruženja za vzdrževanje zvez z učiteljsko
internacionalno ne sme biti oseba izven iz-
vršnega odbora; tajništvo izvršnega odbora
se reorganizira v stalno pisarno in izpopol-
ni njegova ekspeditivnost; sedanji izvršni
odbor se za urejanje listov organizacije
razširi še s predsedniški sekcij.

Po sprejemu teh sklepov je ugotovil iz-
vršni glavni odbor svoje zadovoljstvo, da
sta se vrnila v UJU popolna solidarnost in
mir, ter željo, da se na tej podlagi krepi
naša organizacija tudi v naprej v vseh sme-
reh in krajih, kakor tudi, da bodi ta or-
ganizacija učiteljstva v vseh prilikah, tudi
v najtežjih, nad vsakimi drugimi oziri in vpli-
vi.

Kraljev двореc v Zagrebu

Zagreb, 20. okt. n. Jutri zvečer odpotu-
je v Beograd deputacija mestne občine za-
grebske z mestnim načelnikom dr. Skrljem
na čelu, ki bo sporočila Nj. Vel. kralju
sklep mestne občine, da se da poseben
dvorec v Zagrebu na razpolago Nj. Vel.
kralju in kraljevskemu domu.

Minister n. r. dr. Mažuranič razrešen

Beograd, 20. oktobra AA. Z ukazom
Nj. Vel. kralja je bil na predlog g. pre-
sednika ministrskega sveta g. dr. Želimir
Mažuranič, minister na razpoloženju, raz-
rešen svoje dolžnosti.

Izprememba zakona o notranji upravi

Beograd, 20. oktobra AA. Nj. Vel. kralj
je na predlog predsednika ministrskega
sveta in ministra za notranje zadeve
predpisal in proglasil zakon o izpreme-
bah in dopolnitvah k zakonu o notranji
upravi.

Pogreb pokojnega Pantelića v Beogradu

Beograd, 20. oktobra p. Danes ob 3. po-
poludne se je vršil v Beogradu pogreb v
Ljubljani umorjenega blagajnika glavne
carinarnice pokojnega Gvozdena Panteli-
ća. Pogreba so se v velikem številu ude-
ležili zlasti carinski nameščenci,

„Mir ni v nevarnosti!“

Važne izjave zunanjega ministra dr. Marinkovića — Resorni ministri o aktualnih gospodarskih vprašanjih — Potrojen izvoz vina

Beograd, 20. oktobra. Včeraj dopoldne so imeli v Smederevu ministri Uzunović, dr. Kumanudi, dr. Švrliuga, Maksimović in Radičević sestanke s mešani in zastopniki prebivalstva iz vseh bližnjih srezov. Ministri so bili v Smederevu slovesno sprejeti in na sestanku v občinskem domu ponovno burno aklamirani.

Finančni minister dr. Švrliuga

je v svojem govoru poudarjal, da so gospodarske razmere po vsem svetu zelo težke, vendar pa so pri nas boljše kakor pri mnogih drugih evropskih državah. Nj. Vel. kralj in njegova vlada posvečata kmetkemu stanu največjo pozornost. Prvo kraljevo vprašanje je vedno, kako ljudje živijo in kako se počutijo in ministri mu redno in podrobno poročajo o vsem, kar izvedo in slišijo na svojih sestankih s prebivalstvom. Vlada bo posvečala tudi v bodoče največjo skrb gospodarskim vprašanjem.

Nato je minister po vrsti omenjal razne aktualne gospodarske, zlasti kmetke zadeve. Trošarina na vino je bila uvedena lani zaradi končnega izenačenja davčne zakonodaje po vsej državi. Ta zakon je bil res nepopularen, vendar pa je bilo izenačenje zakonodaje v vsej državi nujno potrebno. Vlada je naročila vsem organom, naj zakon izvajajo čim bolj obzirno. Vendar pa se mora trošarina na vino ohraniti, ker ni samo fiskalna obremenitev, temveč ima še drugo nalogo. Trošarina na vino namreč ne gre vsa v državno blagajno, temveč se velik del, skoro 20 %, porabi za omogočanje izvoza vina. Od produkcije 4 milijonov hektolitrov vina uporabimo doma komaj 2 milijona in hi zato je treba višek izvoziti. Gre torej v prvi vrsti za problem vina in ne za problem vinske trošarine, ki igra le podrejeno vlogo. Vlada skuša povečati izvoz vina in izvozniki ne plačajo nobene trošarine, temveč dobivajo še 1 Din od litra kot izvozno premijo. Odkar se to dela, se je izvoz vina potrojil.

O občinskih davčnih je minister izjavil, da naraščajo z vsakim letom. Vlada posveča tudi temu vprašanju vso skrb. V problem obstoja po vojni po vsej Evropi in tvori enega najbolj kritičnih evropskih pojavov. Potrebe občin rastejo v neizmerno in vsako najmanjše mesto hoče biti kakor Beograd. Upoštevati pa je treba, ali morejo gospodarske zmognosti posameznih občin prenašati toliko bremena. Vlada zahteva zato od vseh občin, naj štedijo do skrajnosti.

Prometni minister Radičević

je v svojem govoru poudarjal, da nismo imeli še nikdar toliko vagonov v prometu kakor sedaj. Odkar se je pričela letošnja izvozna sezona, ministrstvo ni prejelo nobenih pritožb o nepravilni manipulaciji z vagoni ali pa o pomanjkanju vagonov. Danes razpolagamo s tako velikim voznim parkom, da popolno odgovorja potrebam države. V prometu je 45.000 dobrih vagonov in po statističnih podatkih je danes neizkoriščenih okoli 6000 vagonov. Gospodarski krogi naj pravočasno opozore na morebitne nepravilnosti, da se lahko popravi.

Minister Nikola Uzunović

je poudarjal, da sedaj ni časa za proforske formule in teorije, za iskanje imena današnjemu sistemu uprave ter za vpraševanje, ali je ta sistem demokratski, absolutističen ali diktatorski. Naš sedanji sistem je sistem uprave, ki najbolje odgovarja aktualnim potrebam naroda in države. Mnoge

nepravilnosti so bile odstranjene in izvršene so vse potrebne priprave za popolno izenačenje zakonodaje. Delo pri tem je vlado toliko absorbiralo, da doslej še ni mogla izvesti zadosti učinkovite kontrole nad tem, kako se njene intencije izvajajo na terenu. To odkrito priznava in bo skušala, da se v bodoče popravi vse, kar je mogoče.

Izvajanja ministrov so žela viromu odobranje; po skupnem obedu so se ministri odpeljali popoldne v Požarevac, kjer so imeli istakotno sestanko s predstavniki prebivalstva in kjer je govoril tudi

zunanj minister Marinković

Najprej je obrazložil, kako je došlo do ukrepa od 6. januarja, nato pa se je bavil z gospodarsko krizo. Poudarjal je, da se je splošna kriza začela s tem, da je najprej začelo pešati kmetijstvo, ki ni samo pri nas, ampak tudi drugod temelj vsega gospodarstva. Zastoj kmetijstva spravi v zastoj tudi druge gospodarske panoge. Ko se je kmetijstvo po vojni zopet normaliziralo, je povečana produkcija pričela prekašati potrebe konzuma in cene poljedelskih proizvodov so zelo padle. To je vzrok kmetijske krize po vsem svetu. Naša vlada je že davno skrbela, da bi tudi v času svetovne nadprodukcije olajšala krizo v naši državi. Pričela je pogajanja najprej z našimi sosedi in političnimi zavezniki Rumuni, ki so v enakih in morda še težjih razmerah kakor mi, da se najde sporazum s konzumnimi industrijskimi državami Evrope. Načelo je zelo preprosto, toda zelo težko izvedljivo in delo je zelo komplicirano. Kljub temu upa vlada, da bo mogoče še pred novim letom uresničiti načrt z Rumuniji in Češkoslovaško, ki bo takoj omogočil sporazum tudi z drugimi industrijskimi državami, da bodo naši proizvođači dobili po primernih cenah vstop vanje.

V drugem delu svojega govora je minister dr. Marinković na kratko orisal

naš zunanje-politični položaj.

Izjavil je med drugim: »Zdi se, da med narodom kroji glasovi, ki zbujajo vznemirjenje. Vi veste, da je zunanji položaj naše države težak, ker ima toliko sosedov, kakor nobena druga država v vsej Evropi razen Nemčije. Mi smo istočasno balkanska in srednjeevropska država. Vse kar se dogaja na Balkanu in v Srednji Evropi, se močno tiče naših najvitalnejših interesov. Ta položaj sili naš narod, da budno spremlja, kar se godi v svetu, in da pazi, kaj dela doma, sili pa tudi vlado, da vodi oprezno in mirovno politiko. Položaj v Evropi danes zares ni rožnat. V raznih državah se pojavljajo morda baš zaradi težke gospodarske krize gotove struje, ki povzročajo skrb. Čeprav pa je treba z vsem tem računati in čeprav se ne sme nobena stvar motriti s omalovaževanjem, lahko rečem, da ni nobene stvarne opasnosti za mir. Za sedaj so vsi, ki so nezadovoljni z obstoječim mednarodnim položajem in ki bi mogli ogroziti mir, v splošno srečo še daleč od tega, da bi mogli imeti upanje na uspeh pri kršitvi mira. Sile, ki mir in obstoječe stanje v Evropi čuvajo, so tako močne, da se nihče ne sme izpostavljati nevarnosti, da bi rušil mir in s tem ustvarjal še slabši položaj, kakor je on, s katerim je danes nezadovoljen. Morem vam dati zagotovilo, da vodi vlada o vseh teh težkočah v zunanji politiki račun in da bo neprestano dosledno ter brez kakakega kolebanja vodila politiko miru ter znala obvarovati mir, ki je naši državi potreben ne le samo danes, temveč za dolgo vrsto let, da se more razvijati, kakor je potrebno.

Kongres Glavne zadrzne zveze

V nedeljo se je vršila v Zadržnem domu v Beogradu glavna skupščina vrhovne organizacije našega zadržnega Glavne zadrzne zveze. Poleg predstavnikov zadržnih zvez iz vse države so bili na skupščini navzoči tudi predstavniki vseh gospodarskih ministrstev. V odsotnosti predsednika dr. Antona Korošca je vodil skupščino in kongres podpredsednik g. Milivoje Nikolić. Skupščina je poslala vdanostno brzojavko Nj. Vel. kralju in posameznim ministrom gospodarskih resorov. V svojem pozdravnem govoru se je podpredsednik spomnil na nedavno umrlega velikega zadržnika, bivšega člana uprave g. Antona Kristana.

Poročilo o delovanju zveze je podal glavni tajnik g. Ivan Varga, ki je zlasti poročal o novem enotnem zadržnem zakonu. Delo na tem zakonskem načrtu je že prešlo v zaključno fazo in obstoji upanje, da bo ta važni zakon objavljen še to leto. Po njegovem poročilu je v naši državi sedaj 33 zadržnih zvez (21 jih je včlanjenih v Glavni zadržni zvezi), ki imajo skupaj 6.300 krajevnih zadržov, od tega skoro 4000 kreditnih, 1100 nabavljajlih in konzumnih, 122 mlečarskih, 78 strojnih, 48 vinarskih, 33 ribarskih, 32 strojnih, 58 električnih, 100 obrtnih in 76 stanovanjskih zadržov ter 480 agrarnih zajednic. Pri volitvah so bili v upravo izvoljeni na mesto umrlega Antona Kristana in dveh odstopeniških članov g. Stevan Radić iz Zagreba, dr. Živko Topalović iz Beograda in dr. Jevremović, tajnik saveza zanatskih zadržov v Beogradu.

V resolucijah se skupščina zahvaljuje kralji, vladi za njeno prizadevanje glede zadržne zakonodaje in prosi, da bi se na črti zakona o gospodarskih zadržnih, ki ga je Glavna zadržna zveza predložila kmetkemu ministru, še letos uveljavil. Glede zakona o sodnih taksah, s katerim so bile ukinjene gotove taksne olajšave za zadržništvo, in to najvažnejše, prosi skupščina kralji, vlado, da se glede taksnih olajšav, ki jih je zadržništvo vedno uživalo, vzpostavi stanje, kakor je bilo pred uveljavitvijo zakona o sodnih taksah.

Koroški dan v Brodu na Savi

Brod na Savi, 20. okt. n. Na inicijativu tukajšnjega Sokola so priredila včeraj nekatera kulturna in humanitarna društva v Brodu »Koroški dan« kot spominsko prireditve ob desetletnici koroškega plebsita. Prireditve se je vršila v obliki matinee ob 11. dopoldne v dvorani kina »Apolon«. Na sporedu je bilo več koncertnih točk in primerna predavanja. Občinstvo je popolnoma napolnilo dvorano.

Federacija narodnih delavskih organizacij

Važno zborovanje zastopnikov narodnih strokovnih organizacij delavstva in nameščenstva

Beograd, 20. oktobra. AA. Včeraj je bil v Beogradu državni kongres narodnih delavskih in nameščenstvenih organizacij iz vse države. Navzoči so bili zastopniki 140 organizacij. Razpravljali so o združitvi vseh nacionalnih delavskih organizacij v naši državi v enotno skupno federacijo. Sprejeta je bila na podlagi mariborskih sklepov z dne 6. septembra t. l. resolucija, ki zahteva ustanovitev federacije nacionalnih delavskih in nameščenstvenih organizacij kraljevine Jugoslavije. Sedež federacije bo v Beogradu. V upravnem odboru federacije bodo zastopane delavske in nameščenstvene organizacije iz vseh krajev države. Kongres je nadalje skle-

nil izdati proglas na jugoslovensko delavstvo; proglas bo obrazložil jugoslovensko ideologijo nacionalnega delavstva in poudaril pomen delavskih organizacij na podlagi jugoslovenske nacionalne misli. S skupščine sta bila poslana pozdravna brzojava Nj. Vel. kralju in predsedniku vlade generalu Petru Živkoviću.

Pozdrav predsedniku vlade se glasi: »Delavske organizacije iz vse države so združile svoje prve skupščine g. predsednika ministrskega sveta in ga prosijo, naj vztraja na velikih idejah našega kralja, ki je z njimi za jamčena socialna zaščita delavskih slojev. Za predsedstvo: Jovan.

Agrarna konferenca v Bukarešti

Uspešno delo sekcij — Finančna konferenca agrarnih držav — Boljševiki so ogorčeni — Minister Flandin o intencijah Francije

Bukarešta, 20. oktobra. AA. Agrarna konferenca v Bukarešti je v nedeljo pričela svoje delo in ga danes živahno nadaljevala. Dopoldne in popoldne so zasedale posebne sekcije in so nekatere že zaključile odredbe jim delo, med njimi tudi druga sekcija, v kateri je predsednik delegat Jugoslavije dr. Stojković in ki je razpravljala o takozvanem zelenem kreditu. Sklenjeno je bilo, da se bo vršila v Varšavi v prvi polovici novembra finančna konferenca vseh v Bukarešti zastopanih držav. Tretja sekcija je razpravljala o vprašanju krize pšenice ter je ugotovila, da je ta kriza svetovnega obsega. Zato je priporočila medsebojne zveze prizadetih držav. Četrta sekcija je sklepala o veterinarskih vprašanjih ter je tudi zaključila svoje delo. Peta sekcija je študirala vprašanje vnovčevanja poljedelskih pridelkov ter bo še nadaljevala posvetovanja. Za predsednika prve sekcije je bil izvoljen bolgarski poslanik v Bukarešti Nomenov, za predsednika druge sekcije zastopnik Jugoslavije dr. Stojković, tretje sekcije Poljak dr. Rose, četrte sekcije vodja letonske delegacije grof Valde in pete sekcije madžarski delegat Nikel.

Bukarešta, 20. oktobra. AA. Francoski minister za trgovino Flandin je izjavil, da želi Francija pomagati agrarnim državam, ker ji je cilj, da bi narodi teh držav kupovali čim več blaga od industrijskih držav. Na vprašanje novinarjev, če morda namerava Francija izvesti gospodarsko vojno proti sovjetski Rusiji, je minister Flandin odgovoril, da želi Francija le eliminirati neposredno in nelegalno konkurenco. Na drugo vprašanje, če je prišel v Rumunijo zaradi nakupa žita za Francijo, je odgovoril, da se ne bavi z žitno trgovino, če pa bo Francija kaj kupiti, lahko najde vedno dovolj načinov za nabavo žita in ni treba za to posebnih konvencij.

Moskva, 20. oktobra. AA. »Pravda« priobline daljši članek o agrarni konferenci v Bukarešti in pravi, da je to že četrta konferenca v zadnjih treh mesecih. Akcija proti takozvanemu sovjetskemu dumpingu gre vzporedno z agrarnimi mabinacijami imperialistov. Konferenca se udeležujejo države, ki naj po načrtu velesil, predvsem Francije postanejo orožje za napad na ruske vzhodne meje.

Nesreča na dunajski cestni železnici

Trčenje dveh vozov električne železnice — 24 oseb lažje in težje ranjenih

Dunaj, 20. oktobra. Snoči se je pripetila v Sieveringu huda nesreča cestne železnice, kakršne ne pomnijo v kroniki dunajskih prometnih nesreč.

Proti 6. uri zvečer so vozili trije vozovi električne železnice po Sieverinski cesti proti vogalu Meglerjeve ulice, kjer so se ustavili. Za njimi je privozil drugi, z ljudmi nabit voz cestne železnice ter se ustavil tik prvih treh vozov. Jedva je dobro voznik zavrl, že je pridrvel tretji voz električne železnice, ki je z vso silo zavozil v drugi pred njim stoječi voz, na kar se je ta zaletel v priklonno vozova prvega voza z motorjem. Sunek je bil ta-

ko strašen, da so pozneje gasilci le z največjimi težavami potegnili vozove narazen, ki so se zagodili drug v drugega. Iz vozov je bilo čuti obupne klice ranjenecov. Na kraj nesreče so prihitali gasilci in sanitetci, ki so pričeli reševati iz strlih voz ponesrečene potnike. Vsega skupaj je bilo 24 potnikov ranjenih, med njimi 9 hudo.

Kdo je zakrivil nesrečo, še ni ugotovljeno. Najbrž pa so odgovdale zavore, ker je preiskovalna komisija ugotovila, da je hudo ranjeni voznik Perschinka zaviral že nekaj deset metrov pred krajem nesreče.

V 11 dneh iz Anglije v Avstralijo

London, 20. oktobra. AA. Letalski poletnik Kingsford Smith, ki je včeraj srečno zaključil svoj čudovit polet v Avstralijo, je prejel ogromno čestitk. Izjavil je, da je to njegov najboljši polet. Letel je z letalom »Avroavlan«, ki je razmeroma majhen, s hitrostjo 110 milj na uro. Prvi mu je čestital k slajnem uspehu Hinkler.

Casopisje priznava tudi velik uspeh letalskega poročnika Hilla, ki je dospel na otočje Timor še prej kot Kingsford Smith. Slednji se je srečal na otoku Timor z Hillom in pravi, da se je letalo Hilla prevrnilo, tako da se je zlomil propeler. Smith je ponudil Hillu, da se vrne z letalom v Singapur. Od tam bi pripeljal s seboj ljudi, ki bi poškodovano letalo popravili.

Hill je ponudbo odklonil. Smith je nadalje dejal, da je letel Hill v mnogo slabših razmerah. Kingsford Smith, Hinkler in Hill so vsi Avstralsci. Leteli so z angleškimi letali.

650 oseb zgorelo

London, 20. okt. sg. Kakor poroča list »Kanton« je izbruhnil v bližini mesta Vunganga v plavalčih restavracijah na reki Yangtzejiang ogromen požar, ki se je z bliskovitjo naglico razširil na druge čajarne. V cellem je zgorelo okoli 30 ladij. Po dosedanjih vesteh je našlo pri tem smrt 650 oseb.

Redukcija uradniških plač na Madžarskem

Budimpešta, 20. okt. s. Po trimesečnem poletnem odmoru je imela danes poslanska zbornica prv sejo. Ministrski predsednik grof Bethlen je podal v kulorjih zbornice odločno izjavo, da namerava vlada reducirati uradniške prejemke. V ostalem je naglasil, da bo finančni minister že v kratkem predložil zakonski osnutek o nameranih ukrepih za štednjo. Pri tej priliki bi vlada obvestila javnost o vseh ukrepih, ki jih namerava uvesti za izboljšanje gospodarske krize in brezposelnosti.

Potres v Zedinjenih državah

New Orleans, 20. oktobra. AA. Potresne sunki so zabeležili v 13 mestih države Louisiana. Posebne škode in človeških žrtev ni bilo.

Prva čl. vojna ladja

Bratislava, 20. oktobra h. Včeraj so v ladjedelnici Škodovih tovarn na tkzv. vojnem otoku v Komarnovu spustili v vodo prvo češkoslovaško vojno ladjo predsednika »Masarykac«. Ladjo so zgradile Škodo tovarne in je določena za bataljon tehničnih čet, ki je nastanjen v Komarnovu.

Nazadovanje državnih dohodkov v Ameriki

Washington, 20. oktobra. AA. V prvem tromesečju letošnjega davčnega leta so nazadovali dohodki za 62.472.000 dolarjev zapram enakemu obdobju lanskega leta.

Odhod generala Tripkovića iz Ljubljane

Včeraj dopoldne z beograjskim brzovlakom je dosedajni divizionar general g. Savva Tripković zapustil Ljubljano in se podal na svoje novo mesto kot komandant vojne akademije v Beogradu. Njegov odhod je bil prava manifestacija spoštovanja in simpatij, ki si jih je stekel ta odlični oficir za časa svojega bivanja v Ljubljani. Na kolodvoru je bil zbran celokupni oficirski zbor ljubljanske garnizije z brigadnim generalom Dragomircom Popovićem na čelu. Nadalje so se prišli posloviti od g. Tripkovića predstavniki vseh uradov, javnih korporacij in najvažnejših kulturnih in gospodarskih društev. Med navzočimi smo opazili: vršila dolžnosti bana dravske banovine g. dr. Pirkmajerja, z mnogimi funkcionarji banske uprave, predsednika višjega deželnega sodišča g. dr. Rogina, višjega državnega tožilca g. dr. Grassellija, župana dr. Dinka Puca z občinskim svetnikom g. dr. Lukanom, generalnega tajnika TOI g. dr. Windischerja in tajnika g. dr. Plesa, predsednika Zveze industrijcev g. Dragotina Hribarja in generalnega tajnika inž. Suklje, škofovski ordinarijat je zastopal kanonik g. Nadrah, pravoslavno cerkevno občino prota g. Jankovića in tajnik Kravos. Za univerzo je bil navzoč profesor dr. Vidmar, za železniško direkcijo g. direktor dr. Boroko. Sokola kraljevine Jugoslavije sta zastopala I. podstarosta g. E. Gangl in starosta ljubljanske župe g. dr. Pipenbaher. Nadalje so bili navzoči direktor »Jutra«, bivši minister g. dr. Kramer, bivši poslanik g. Ivan Hribar, g. dr. Gregorin, direktor Narodne banke g. Gregorič in mnogi drugi. Navzoč je bil tudi celokupni konzularni zbor z dojenom generalnim konzulom g. dr. Pleinertom na čelu. Med tem, ko se je general Tripković vidno ginjen od tolikih izkazanih simpatij pristrčno poslavljaj od vsakega posameznika, je vojaška godba pod osebnim vodstvom višjega kapelnika dr. Čerina igrala razne priložnostne komade. Tik pred vstopom v vagon je g. general sprejel še šopek rož, ki mu ga je v imenu oficirskih dam ljubljanske garnizije izročila gospa Milčičevića soproga načelnika generalnega štaba. Med živahnimi klic »Zbogom« in »Na svidenje!« ter sviranjem triglavske koračnice je odpeljal brz vlak s kolodvora.

Zanimiva obravnava proti borovniškemu kaplanu

Ljubljana, 20. oktobra. Pred sodnikom poimencem ljubljanskega deželnega sodišča s. o. s. Kraljem se je zagovarjal danes Josip Rozman, ki ga je državno tožilstvo obtožilo, da se je kot kaplan v Borovnici pri Ljubljani pregrešil zoper določbe zakona o zaščiti javne varnosti in reda v državi s tem, da je nagovarjal starše, mladino in biveše člane Orla, da ni treba pristopiti k Sokolu.

Obtožena ni bilo osebno k razpravi, temveč je za zastopal njegov branilec odvetnik dr. Ivan Stanovnik. Obtoženi kaplan Rozman je že v preiskavi priznal očitano mu dejanje, a se je zagovarjal, da je izvrševal le svojo službeno dolžnost duhovnika, ki se ne more strinjati z vzgojnimi načeli Sokola, češ, da se je vršila telovadba tudi ob nedeljah popoldne med cerkvenimi opravili, pri čemer so bili dečki v spodnjih hlačah, dečke pa v telovadnih hlačah. Zaradi tega njegovega prestopka mu je že šolsko oblastvo prepovedalo poučevati verouk v borovniški osnovni šoli, a je bil poleg tega tudi prestavljen za kaplana v Smarje na Dolenjskem. Kakor je izpovedala priča Drašler France, je kaplan Rozman stalno rovaril proti Sokolu. Obtožene sam priznava, da je prepovedal otrokom sodelovati celo pri otroški igri »Sirota Jerica« samo zaradi tega, ker se je vršila igra v Sokolskem domu.

Razen tega pa je bil kaplan Rozman obtožen tudi prestopka po istem zakonu, ker je prirejal sestanke kmetijskih fantov v prostorih Prosvetnega društva v Borovnici, ne da bi bil naznanil te sestanke oblastvi.

Kaplan Josip Rozman je bil obsojen na sedem dni zapore in 300 Din denarne kazni, pogojno na eno leto.

Hmeljski trg

Zatec, 20. oktobra h. Čvrsta tendenca neizpremenjena. Cene 375—600 Kc. Lastniki so pri prodaji rezervirani, ker pričakujejo skorajšnjega posredovanje nameravanega hmeljskega sindikata.

VREMENSKA NAPOVED

Zagrebaška vremenska napoved za danes: Pretežno oblačno, blago, precej stalno vreme. — Situacija večerajšnja due: Močna depresija, prehajajoča preko severnega dela kontinenta, je imela razmeroma majhen vpliv. V južni Evropi je visok pritisk v stalnem padanju. Jutranje temperature so ostale v Primorju skoro nespremenjene, do čim so v zaledju nekoliko narasle. Nebo je bilo precej vedro ali samo malo oblačno, edino v Sloveniji je bilo popolnoma oblačno in megleno. Morje je bilo v gornjem Primorju mirno, v južnem pa slabo valovito.

Dunajska vremenska napoved za torek: Milo vreme bo ostalo; morda se bo sem in tja pobleščilo ali pomeglilo.

Samomor bolnika v zagrebški bolnici

Zagreb, 20. oktobra n. Z drugega nadstropja Zakladne bolnice je skočil danes 62-letni seljak Pavle Sertić, ki je bil takoj mrtev. Mož je bil živčno bolan in je izrazil trenutke, ko niso stregali dovolj pazili, da se je povzpela na okno in s skokom na cesto izvršil samomor.

Znižanje cen kruha v Zagrebu

Zagreb, 20. oktobra n. Zagrebški peki so imeli nocoj sejo, na kateri so sklenili, da bodo v ponedeljek 27. oktobra znižali cene kruha, tako da bo stal kg belega kruha 4.50 Din, rženega in domačega 4 Din ter črnega 3.50 Din.

Preselitev zavoda za pospeševanje zunanje trgovine

Beograd, 20. oktobra. AA. Zavod za pospeševanje zunanje trgovine se je preselil v nove prostore v Njegoševi ulici št. 5. Njegov telefon. številki sta: 3775 in 3489.

Vsemogočni je poklical k sebi gospo

Marjeto Čemažar

tobačno delavko v pokoju

ki je včeraj po težki mukopolni boleznii bogudvano v 65. letu starosti preminula.

Pogreb pokojnice bo v torek, dne 21. okt. t. m. ob 2. popoldne izpred hiralnice sv. Jožefa, Vi-dovdavska cesta na pokopališče k Sv. Križu.

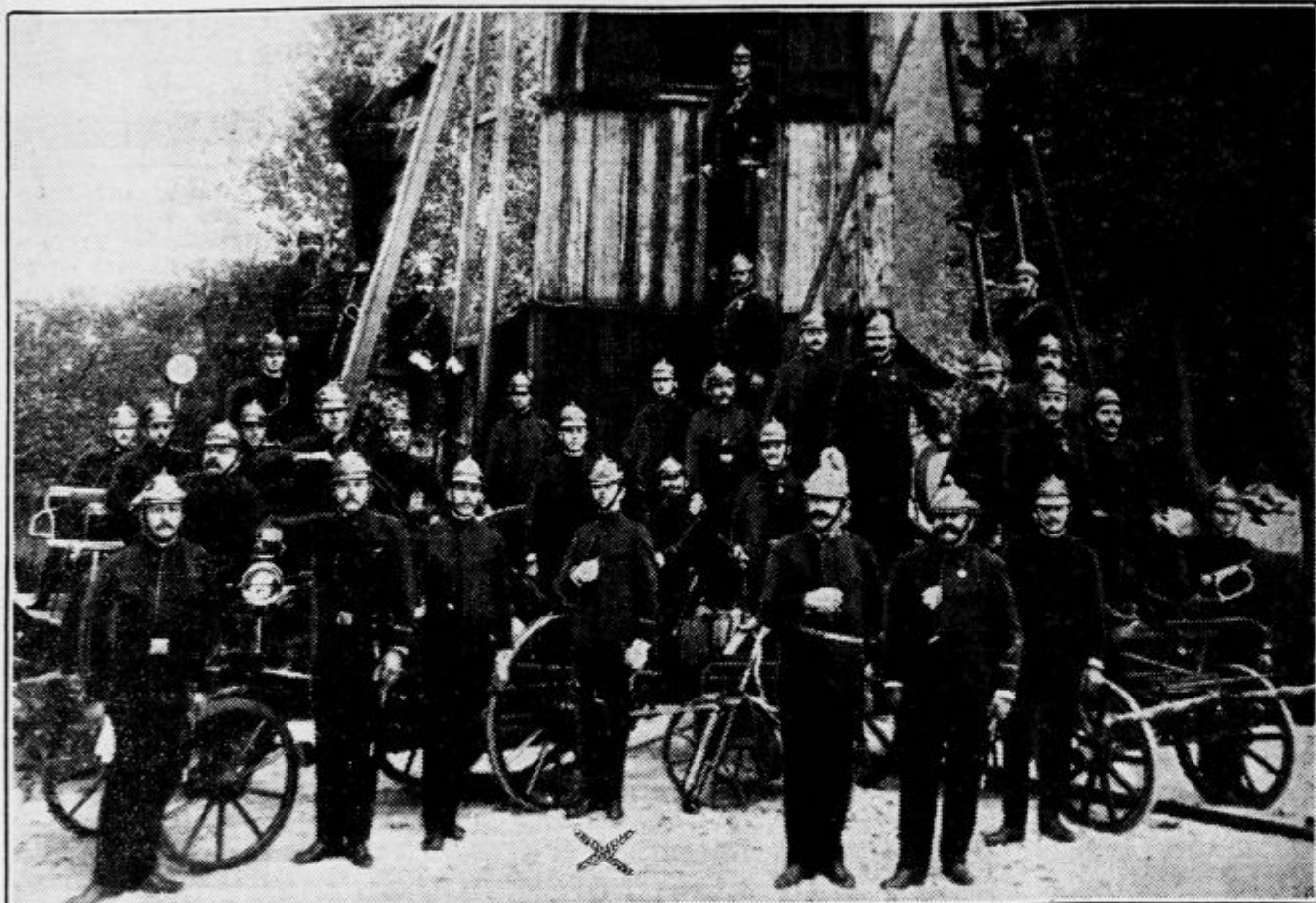
Blag ji spomin!

Ljubljana-Sp. Šiška, dne 20. oktobra 1930.

Naši kraji in ljudje

Lepa gasilska slavnost v Trbovljah

Gasilsko društvo Trbovlje-trg je imenovalo bivšega ministra g. dr. Kramerja za svojega častnega člana. Društvo je novega častnega člana povabilo v Trbovlje, da mu izroči diplomu. Ob izročitvi diplome je bilo navzoče vse članstvo z društveno zastavo. V občinski posvetovalnici, kjer je med mnogobrojnimi članstvom gasilskega društva pozdravil častnega člana trboveljski župan g. Gustav Vodusek, soustavitelj gasilnega društva in njegov častni načelnik, so bili navzoči tudi častni člani Ivan Logar, Franc Kajtna in Franc Dežman ter občinska svetovnica Pavlin in Plavšak. Župan je v svojem pozdravnem govoru naglašal zaslugi slavljenca in njegovega pokojnega očeta za trboveljsko gasilstvo, nakar je prisrčno ovacij kralju in njegovemu domu izročil načelnik društva gosp. Pungertar dr. Kramerju diplomu častnega članstva. V svoji zahvali je novi častni član poudarjal velik pomen gasilske organizacije. Govoril je še načelnik trboveljske gasilske župe g. Guček, učenka III. raz. osnovne šole Vida Gučkova pa je izročila novemu častnemu članu krasno šopko za njegovo mater in soprogo. Po slavlju je bila pri špancu za-

Trboveljski gasilci pred 20 leti

kuska, katere so se udeležili tudi mnogi odlični zastopniki trboveljskega prebivalstva, pri kateri so bile izmenjane prisrčne besede. Občinski svetovalec g. Pavlin je pozdravil g. dr. Kramerja v imenu trboveljskega obrtništva. Diploma častnega članstva, ki jo je izdelal akademski slikar prof. A. Kos iz Ljubljane, ima na desni strani

posvetilo, na levi pa so Boštetovi verzli: »Velika je naša gasilska družina, ljubezen nas druži in misel edina: Kako bi pomagali vsakemu v sili, kako bi sovražstvo strasti pogasili.« Pred slovesno izročitvijo diplome je še posebno deputacija društva položila krasen venec z narodnimi trakovi na grob ustanovitelja društva pok. g. Kramerja.

Zastrupljenje dveh družin z gobami

Včeraj popoldne je moralo v bolnico 11 oseb družin profesorjev dr. Šturma in dr. Gregorina — Stanje vseh, z izjemo obeh profesorjev, razmeroma povoljno

Ljubljana, 20. oktobra. V Ljubljani se je danes popoldne primerilo nenavadno zastrupljenje z gobami. Zastrupili sta se dve rodbini, skupaj 11 oseb, ki so morale nemudoma iskati pomoči v bolnici. Na Bleiweisovi cesti v hiši št. 5 stanujeta rodbini profesorja g. dr. Frana Šturma, docenta na ljubljanski univerzi, in g. dr. Janka Gregorina, profesorja na ljubljanski realki. Obe rodbini živita v tesnih medsebojnih prijateljskih odnosih. V nedeljo popoldne so Šturmovi in Gregorinovi napravili skupen izlet na Krim, spetoma pa so nabirali gobe, ki jih je v krimskem pogorju v izobilju. Nabrali so precejšnjo količino gob in obe rodbini sta jih danes popoldne pripravili za obed. Vsem so gobe prav dobro tekale, nihče ni čutil kakih po-

sledic. Toda to je trajalo samo nekaj časa. Okoli 15.30 je začelo postajati posameznim članom obeh rodbin nenadoma slabo, prebledeli so, se opotekali in začeli bruhati. Bilo je takoj očividno, da gre za zastrupljenje z gobami, kajti slabo je drug za drugim postajalo vsem, ki so bili užili gobe. Oba profesorja sta v popolni zavesti opasnosti pozvala na Bleiweisovo cesto dva avtotaksija, ki sta vse prepeljala v bolnico. Bolniki so: prof. dr. France Šturm, njegova soproga Stana, hčerki Vida in Fedora, sin Franci in služkinja Lina Tančičeva, nadalje profesor dr. Janko Gregorin, njegova soproga Jelka, hčerka Darja, tašča Ivana Kačičeva in služkinja Ana Možinova. V bolnici so jih prepeljali na interni oddelek št. 2, kjer se je za bolnike

zavzel dežurni zdravnik dr. Ahčin. Ob asistenci dveh pomožnih zdravnikov je vsem bolnikom izpral želodec in jim nudil potrebno pomoč. Vsi zastrupljeni so močno bruhati, nekateri tudi še potem, ko so jim izprali želodec. Kakor pa so nam zvečer sporočili, je stanje pacientov vendar že razmeroma povoljno in so večinoma že izven nevarnosti, bolj kritičen je samo položaj obeh profesorjev.

Kakor smo izvedeli, so Gregorinovi in Šturmovi na Krimu nabirali sivke, ki spadajo v vrsto golobic. Pri nabiranju so se pa najbrž zmotili in so nabirali vrsto golobic, ki je strupena, toda ne učinkuje smrtno, če je pomoč pravočasna. Smrtni primeri z zastrupljenjem te vrste gob so redki.

Osnovanje kočevske živinorejske družbe

Kočevje, 20. oktobra. Dočim je štela lani kočevska podružnica Kmetijske družbe 800 članov, je tekoma enega leta padlo to število na 150. Vzrokov je več. Članarina se je zvišala od 10 na 20 Din letno. Glavni pa je ta, da se lani ni obnesel poizkus z umetnim gnojilom, katerega so dobili kmetje od Kmetijske družbe, in to kar dva cela vagona. Kmetje so imeli še škodo z njim. Ker se pa centrala ni veliko zmenila za reklamacije kočevske podružnice, so jo kmetje zapustili. In kakor so Kočevjarji zelo podjetni ljudje, so si osnovali svojo živinorejsko družbo, ki se pa ne bo bavila samo z živinorejo, ampak tudi s poljedelstvom ter bo v ta namen dobavljala kmetom umetna gnojila, stroje, semena itn. »Gottscheer Zeitung« priporoča kmetom, ki so večši slovensčine, naj čitajo »Kmetovalca«, glasilo Kmetijske družbe. Sigurno zato, ker ve, da je malo Kočevjarjev naročenih na slovenske liste.

Vsak kmet, ki hoče biti član živinorejske družbe, mora plačati 10 Din za vpisnino, 50 Din pa vložiti kot nekako kavejico, ki se mu vrne, ako izstopi iz družbe. Na čelu družbe je g. Viljem Fürer; ostali odbor pa sestavljajo posestniki: K. Schuster, J. Plut, I. Kreiner, J. Kriesch, I. Staudacher in J. Stonitsch. Poljski pridelki so že vsi pod streho. Le na malokateri njivi se še vidi koruza. Krompir je razmeroma dobro obrodil, toda sedaj zelo gnije.

vidne karakterne vloge. Režiserjeva ljubezen in skrbnost sta se z uspehom uveljavili, prav tako prizadevanje posameznih igralcev. Stori se vsi, kar so mogli. Levarev blagovestni izgovor je oživljal Schillerjevo retoriko. Kralj je mojstrsko kreiral Spiegelberga. Skrbniškov Troller je bil doleden od prvega do zadnjega diha in je dosegel višek v slikanju čustev pred tisto sakramentsko lojtno. Amalijina vloga je bila sicer občutno okrnjena, a Šarčeva daruje tudi takšnim vlogam dušo. In Lipah je svojega Danijela lahko vesel. — Pač pa bi oporekal preobširnemu ertanju teksta. Ali ni opazil režiser, da niso motivi Karlovega prevrata v razbojnika in požigalca zdaj več docela jasni, ker je pogovor med očetom in Francem preveč pristižen? Karlovo duševno življenje in etične vrednote njegove pojave so zabrisane, ker je črtal važne sentence in izreke, s katerimi ga je hotel Schiller povzdigniti. Oslabljena je Karlova in Amalijina tragedija. Izginili so važni prizori, n. pr. vrtni in galerijski, in Levani ni mogel dovršiti svojega lika, da bi prikazal v Karlu človeka, ne pa le razbojnika. Takrat, ko bi se bil moral ves razživeti v močnejši žrtvi, mu je v tekstu zmanjkalo opore in veliki trud mu ni poplačal. Pravtako ne morem zamolčati resnice, kako občutna je škoda, da je ta, drugače dobra predstava, tako pokvarjena z očetom in Francem. Francova vloga je težka, le dozorol in rafiniran igralec bi jo lahko življenjsko resnično kreiral. To pot pa so se sicer vidni napori obeh igralcev zrušili v nemoč. S pravilno zamenjanimi vlogami bi bila harmonija uprizoritve rešena. —ak.

Vsakomur pravi lepa Janja: »Brez ALBUSA ni pranja!«

Domače
ALBUS - TERPEN-
TINOVO - MILO za
veliko pranje

ALBUS - TERPEN-
TINOVO - ZVONO-
MILO za malo
pranje

ALBUS - TERPEN-
TINOVO-MILO ZA
PRANJE in ZA
UMIVANJE ROK

3
ALBUS
MILA

Za Panteličevimi morilci ni nobenega sledu

Nove verzije in kombinacije — Veličasten pogreb nesrečne žrtve

Množica pri pogrebu Gvozdena Panteliča

Ljubljana, 20. oktobra. Kakor sta že »Ponedeljek« in »Slov. Narod« včeraj poročala, je umor v ljubljanski carinarnici še vedno zavrt v temo. Policijski se dosedaj še ni posrečilo priti morilcem na sled. Vsa poizvedovanja so ostala še brezuspešna; banditi so izginili, kakor da bi se vdrl v zemljo.

Zadnje dni je policija zaslišala nad 100 oseb, med temi okoli 80 prič, ostali so pa bili osumljeni. Pri zaslišanju prič je dobila policija v roke precej važnega materiala, na podlagi katerega je preiskavo usmerila v povsem drugo smer. Zelo važna je tudi ugotovitev, da ne gre za čin osvete ali morda za osebno maščevanje. To potrjujejo vse okoliščine in celokupni dosedanj potek preiskave. Vse zaslišane priče so namreč izpovedale, da se zagonetni trije neznanci niso prav nič zanimali za Panteliča, nihče ni vprašal za njegovo ime, pač pa so vsi trije samo poizvedovali, kje je blagajna. Iz tega je pač razvidno, da gre izključno za roparski umor in da so se napadali hoteli polastiti denarja v blagajni. Takega mnenja so tudi vsi carinski uradniki, ki izpovedujejo, da je bil pokojni Pantelič zelo blagega značaja in da ni imel nobenih osebnih nasprotnikov.

»Tajinstveni avto«

V soboto in nedeljo je bila vsa policijska preiskava osredotočena na tajinstveni avto, ki se je kmalu po izvršenem zločinu pojavil na Dolenjski cesti in z vso naglico drvel proti Zagrebu. Kakor znano, je ta avto zasledoval policijski avto in ga tudi dohitel. Zadeva zagonetnega avtomobila je bila včeraj, ko se je policijski avto vrnil v Ljubljano, že pojasnjena. Bil je to osebni avto, kupljen v Zagrebu z evidenčno številko savske banovine. Ta avto je bil na poskušnji vožnji po Sloveniji. Zaradi evidenčne številke savske banovine in razmeroma precejšnje naglice, s katero je vozil proti Zagrebu, je razumljivo, da je bil sum upravičen. Sedaj je tudi ta zadeva pojasnjena.

Položaj na carinarnici

V soboto na carinarnici so uradovali, o čemur smo že poročali. Včeraj pa se je začelo na carinskem uradu zopet normalno delo. Posle blagajnika je prevzel carinik g. Košir. Blagajna je ostala še na starem mestu, v sobi št. 29, ker je ne morejo premestiti. Posloje provizorične carinarnice je namreč zelo šibko zgrajeno in blagajne ne morejo nikjer drugje namestiti. Blagajna bo torej za enkrat ostala na svojem mestu, pač pa bo pojačena straža, ki bo imela nalogo, da vestno pazi in kontrolira vsako sumljivo osebo. Kakor doznavamo, bodo tudi prostori v carinskem uradu primerneje razsvetljeni.

Aretacija v Dupljah

V nedeljo je policija prejela obvestilo, da so orožniki v Dupljah pri Kranju aretirali tri sumljive neznanke, katerih opis je približno odgovarjal zasledovanim beguncem. Zato se je včeraj odpravil v Duplje policijski avto s kriminalnimi agenti, tam pa so zvedeli, da so vsi trije aretiranci že izpuščeni, ker so dokazali alibi. Dva avtomobila s policijskimi uradniki sta se v nedeljo odpravila tudi proti Dolenjski in proti Zidanemu mostu, toda vrnila sta se brez uspeha.

Preiskava je torej na mrtvi točki. Policijska se pač opira na razne kombinacije in hipoteze, pozitivnih dokazov pa nima v rokah. Edino, kar ji bo eventualno pomagalo pri izsleditvi zločincev, je točni opis vseh

treh napadalcev in pa dejstvo, da so po zločinu vsi trije skupaj zbežali do Ranzin-gerja, nato pa so se razkropili.

Pogreb nesrečne žrtve

»Ponedeljek« je že obširno poročal o veličastnem pogrebu carinika Panteliča. Pogreba so se udeležili vršilec dolžnosti ban dr. Pirkmajer, predsednik deželne sodišča Rogina, prosvetni šef banske uprave dr. Lončar, zastopnik mestne občine dr. Zarnik, šef carinskega oddelka pri finančni direkciji Nikola Kostić, številni cariniki, aktivni in rezervni požarni, finančni uradniki in mnogobrojni občinstvo. Krsto so prepeljali na kolodvor, odkoder je vlak odpeljal zemeljske ostanke pokojnika v Beograd. V Beograd je odpotovala tudi Panteličeva soproga.

Zločinska roka požiga kmečke domove

Leskovec, 20. oktobra. Vsem so se v spominu zagonetni požig na Gorenjskem, kjer je zločinska roka uničila premožnim posestnikom njihova domovja. Zdi se, da smo na pragu podobnih dogodkov tudi tu na Dolenjskem, kjer je v eni noči zapel rdeči petelin na hrihah treh posestnikov.

V petek 17. t. m. je naenkrat začelo goriti okrog 19. pri posestniku g. Zelezniku v Zaborštu blizu Rake. Domači gasilci, ki so se podvzivali, da so prihiteli čim hitreje na mesto požara, so z vso požrtvovalnostjo posegli v reševanje, toda ognjen element je bil mnogo močnejši od njih in je v naglici upepelil hišo in gospodarsko poslopje, vredno do 100.000 Din. Posrečilo se jim pa je, da so z lokaliziranjem ognja preprečili širjenje požara še na ostala poslopja. Posestnik je popolnoma uničen, ker ni bil bogsigavedi iz kakega vzroka zavarovan.

Za dovršenem gašenju so se izmučeni gasilci vračali domov, pa so na svoje začudenje opazili svetlikanje v sosednji vasi Jermanovem vrhu. Usmerili so takoj vozove v določeno smer in k sreči dospeli pravočasno do hiše posestnice Marije Rupar, kateri je prišla goreti hiša. Gasilec se je posrečilo ognj ugasiti in posestnik obvarovati večje škode.

Zelo izmučeni so se po drugem gašenju vrli gasilci vračali proti svojemu domu, da se po trudopolnem delu odpočijejo, toda vnovič jih je pozvalo k reševanju ožarjenega neba. V Stari Bučki je gorelo pri posestniku Antonu Mlakarju. Vnovič so oddrli na mesto požara in krepko stopili v akcijo. Tudi tu je bilo njih delo kronano z uspehom, kajti rešili so docela hišo kljub temu, da je požar v neposredni bližini do tal uničil vse gospodarsko poslopje z vsem inventarjem in je zabeležiti do 40.000 Din škode proti skromni zavarovalnici 5000 Din.

Preiskava je dognala, da je bil ogenj podtaknjen in so požigalcu že za petami!

Debeli ljudje dosežajo z vestno uporabo naravne »Franz Josefove grenčice« izdatno izboljšanje črevesa brez vsakega napora. Mnogoštevilna poročila zdravnikov - strokovnjakov potrjujejo, da so tudi oni, ki bolujejo na ledvicah, protinu, revmatizmu, kamenih in sladkorni bolezni, zelo zadovoljni z učinkom »Franz Josefove vode.« »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah drogerijah in specerijskih trgovinah.

Ob 4., 1/8. in 1/10. uri zv.

Najslajša in najrazkošnejša filmska opereta sveta!

Eilly

V naslovni vlogi pa je najboljša ameriška subreta

Marilyn Miller

Film bajnega razkošja, opojnih popevk in arij. — Balet najlepših Ziegfeld girls.

ELITNI KINO MATICA

Telefon 2124.

KULTURNI PREGLED

Repertoarji

LJUBLJANSKA DRAMA.

Začetek ob 20.

Torek, 21.: Zaprt.

Sreda, 22.: Razbojniki. C.

LJUBLJANSKA OPERA.

Začetek ob 20.

Torek, 21.: Hasanaginica. D.

Sreda, 22.: zaprt.

MARIBORSKO GLEDALIŠČE.

Začetek ob 20.

Torek, 21.: Svetli plamen. A. Kuponi.

CELJSKO MESTNO GLEDALIŠČE.

Začetek ob 20.

Torek, 21.: Živi mrtvec. Otvoritvena predstava.

Schillerjevi »Razbojniki«
(Premijera v ljubljanskem dramskem gledališču.)

Čas že lepi na delu, toda dramatičnost zmaga. Schillerju še ni bilo dvajset let, ko je napisal »Razbojnik«, drama pa je še danes živa. Takrat je bil revolucionaren čas, mladenič je sopal svoje ognjevitve verze, in Shakespeare mu je bil vzor. Prepletel je delo na gostu z občečloveškimi in revolucionarnimi sentencami, izmed katerih so nekatere že davno pregovori. Osebe, značajski so mu rastli v nebo in v peklo, nekajkrat srčni izlivi nimajo meja. Toda ta patos je deloma prepričljiv, ker je patos mla-

dih, idealnih duš, ki ne tehtajo odnosov, temveč ustvarjajo v veliki meri. Zunanji patos je skladen z vsebino. V »Razbojnik« ne napihuje pesnik malo pobornih človeških dogodkov; cel človek stoji na tehnični, strasti razburjajo red vesolja, zaključen svetovni nazor ustvarja mikrokosmos, v katerem se vrši poslednja sodba. Schillerjeva moč je v snovi, ki je obče človeška in v njegovem dramatičnem oblikovanju. Dispozicija je jasna in drzna, nato se zdi, kakor da bi igraje grmadil konflikte, ki se razpletajo v močnejših, efektivnih prizorih. Z elementarno nujnostjo doživljajo posamezne osebe svoje drame, ki se strnejo v veliko tragedijo. Jasno je, da je potrebno Schillerja današnjemu občutju prikrojiti in črtati marsikaj, česar moderni človek več ne prenese. Tako sta storila prevajalec in režiser. Albrechtov prevod je vzoren. Omilil je Schillerjevo patetiko, s črtami v tekstu je povzdignil pla-tiko in je v jeziku približal dramo sedanjemu človeku. Režiser in igralci so posvetili tragediji veliko truda, vzporeditev je veselo presepetila. Gledališče je bilo sicer srednje dobro obiskano, toda navzoče je zajela strnjena in dobro naštudirana igra. Sest je opremil predstavo z učinkovito inscenacijo in je dosegel z lepo razsvetljavo harmonične prizore. Brezobzirna naglica, s katero so se vrstili prizori, je podčrtavala dramatično silo tragedije. Dobro premišljene bile scene, v katerih nastopa množica, in kar je važno, med hrupom in gnečo so bile

Domače vesti

Poravnajte naročnino!

Čeprav smo že v drugi polovici meseca, od nekaterih naročnikov še vedno nismo prejeli naročnine za oktober. Prosimo vse te zamudnike, kakor tudi one, ki so še morda na dolgu tudi naročnino za kak prejšnji mesec, da store svojo dolžnost in brez odloga plačajo naročnino. To je tudi v velikem interesu naročnikov samih, ker »Jutrovo« nezgodno zavarovanje ne velja za naročnike, ki še niso poravnali vseh obveznosti do lista.

Uprava »Jutra«.

Izpremembe v železniški službi. Postavljena sta za zvančnika I. kategorije 4. skupine: brzojavec Kariz Viktor, Zidani most; administrativni zvančnik Peršič Anton, Jesenice; za zvančnika II. kategorije 3. skupine: administr. zvančnik Marjerič Vjekoslav, Maribor gl. kol.; tovarni sprevodnik Kumar Rudolf, Velenje; progovni čuvaj Selič Jurij, progovna sekcija Celje; tovarni sprevodnik Marin Francišek, Maribor gl. kol.; tovarni sprevodnik Matjašek Martin, Maribor gl. kol.; premikač Prudič Anton, Rakek; tovarni sprevodnik Lapanja Jožef, Ljubljana gl. kol.; vratar Žepke Avgustin, Zidani most; tovarni sprevodnik Pogačar Francišek, Ljubljana gl. kol.; kretnik Potušek Jožef, Zidani most; tovarni sprevodnik Gorjanc Martin, Ljubljana gl. kol.; kretnik Koželj Anton, Sv. Lovrenc na Pohorju; tovarni sprevodnik Pogačar Francišek, Ljubljana gl. kol.; premikač Marčič Janez, Maribor gl. kol.; tovarni sprevodnik Cimerman Jože, Ljubljana gl. kol.; zapisovalec voz Lipin Ivan, Tezno; tovarni sprevodnik Cvikel Rudolf, Velenje; skladiščni desedar Mejač Julijan, Ljubljana gl. kol.; tovarni sprevodnik Janša Jožef, Ljubljana gl. kol.; blokovič Greifoner Vincenc, Tezno; tovarni sprevodnik Milavec Anton, Ljubljana gl. kol. — Sprejeta sta za dnevničarja Schauer Anton, Lesce - Bled, in Petrovič Ivan, Kurilnica, Ljubljana II. g. kol.

Imenovanje v državni službi. Roman Stramič, paznik - služitelj v moški kaznili v Mariboru, je imenovan za paznika-zvančnika na dosedanjem službenem mestu.

Velika ekskurzija v Pariz. V zvezi z odkritjem spomenika hvalnosti Franciji priredi »Jugoslovanski turist« veliko ekskurzijo v Pariz, kjer bodo udeleženci položili venec na grob neznanega junaka. Protektorat nad to ekskurzijo je prevzel francoski vrhovni komisariat za turizem. Program ekskurzije obsega štiri dneve bivanja v Parizu. Odhod iz Beograda bo 15. novembra z brzovlakom ob 7.50. Izletnikom se v Ljubljani pridružio udeleženci iz Slovenije. Dohod v Pariz (preko Avstrije in Švice) 16. novembra ob 22.15. Pogoji potovanja: za kategorijo A znaša cena 4950 Din, za kategorijo B 3950 Din. Tu se razumeva potovanje do Pariza in nazaj v L., oziroma II. razredu, hrana za ves čas, poseti muzejev, gledališča, vse takse in najpompine. Prijave se sprejemajo od 20. t. m. do 5. novembra v pisarni »Jugoturista« v Beogradu, Knez Mihailova 7, palača »Ruski car«, telefon št. 4669. Ob prijavi naj se položi znesek 1000 Din, ostali znesek pa do 5. novembra. Udeleženci morajo najkasneje do 10. novembra izročiti pisarni »Jugoturista« svoje potne liste s potrebnimi vizumi in fotografijo.

dil velik sokolski zlet, na katerem se bodo zbrale v prvi vrsti vse primorske sokolske župe. Zastopane pa bodo tudi ostale župe v naši državi. Zlet bo v glavnem manifestacija primorskega sokolstva.

Novi grobovi. V nedeljo zvečer je po hudi bolezni preminila ga. Marijeta Čemazarjeva, upokojena tobačnica delavka iz Sp. Šiške. Pogreb bo danes ob 2. popoldne iz hiralnice sv. Jožefa, Vidovdanska cesta, na pokopališče k Sv. Križu. Bodi ohranjen pokojnici blag spomin, žalujemo naše sožalje!

»Zakaj pa jaz nisem vpisan?« je navadno vprašanje vseh onih, ki odlašajo z vpisanim pri poverjenosti v s tem zamude pravi rok. Zato prosimo Vodnikova družba vse, ki še žele imeti letošnje knjige, kolikor bo to še mogoče, da nemudoma urede svojo zadevo pri poverjenosti, da ne bo kakor lansko leto, zopet zmanjkalo knjig, ker so se knjige tiskale le v 20.000 izvodih. Častno število za nas vse in čast za vsakogar, ki je v teh 20.000 zapaden.

Narodna knjižnica in čitalnica v Zagrebu odpravi v početu novembra plesni tečaj za svoje članstvo. Vaje se bodo vršile najbrž v dveh ali treh kategorijah. Za prigradene se bodo smatrali tisti, ki bodo do 2. novembra plačali delni prispevek za tečaj v znesku vsaj 80 Din. — Pripravljalni odbor pevskega oddelka je pripravil vse potrebno za izvolitev stalnega pevskega oddelka. Volitve bodo na rednem tedenskem sestanku v sredo 22. t. m. ob 20. Član oddelka postane vsak, tudi nepevec, kdor prispeva mesečno po 10 Din kot redni prispevek. Častna dolžnost vseh ljubiteljev slovenske pesni naj bo, da prispevajo po svojih močeh za ta odsek. — Knjižnica izposoja knjige ob sredah in petkih od 19. do 21. ob nedeljah od 11. do 12. ure. Čitalnica je odprta dnevno od 9 do 12. in od 17. do 21. (Gunduličeva 29 telefon 68—65.)

Kupujte samo PENKALA BATERIJE ker goré daljše!

Nova knjiga. V založbi profsorskega zbora juridične fakultete v Ljubljani je pravkar izšel VII. Zbornik znanstvenih razprav v obsegu 12 tiskovnih pol z naslednjo vsebino: univ. prof. dr. Aleks. Bilimovič: Racionalizacija gospodarstva; univ. prof. dr. Metod Dolenc: Pravni institut »Klausel des allgemeinen Landschadenbundes« v slovenskih deželah; univ. prof. dr. Viktor Korošec: Sistematika prve hetske pravne zbirke (K Bo VI 3); univ. prof. dr. Rado Kušec: Katoliška cerkev in njeno pravo v pojvni dobi; univ. prof. dr. Stanko Lapajne: Spori o osnovnih pojmih prava zastaranja; univ. prof. Aleks. Makleov: Osebnost zločinca v modernem kazenskem pravu s posebnim ozirom na kazenski zakonik kraljevine Jugoslavije; univ. prof. dr. A. Ogris: Delniške družbe Dravske banovine v desetletju 1919—1928. Dobi in naroča se pri založniku za 40 Din in v ljubljanskih knjigarnah za 48 Din.

Tri službena mesta banovinskih cestarjev so razpisana v območju okrajnega cestnega odbora na Vranskem: eno mesto na cesti Rečica - Novi Klošter, dve mesti pa na cesti Latkova vas - Sv. Pavel - Trbovlje. Prosilci ne smejo biti mlajši od 23 in ne starejši od 30 let. Lastnoročno pisane in opremljene prošnje je predložiti najkasneje do 31. t. m. po okrajnem cestnem odboru na Vranskem banski upravi v Ljubljani.

Okle sodišču neznanim dedičem. Bivša kuharica Alojzija Ručmanova, rojena 1851. v Jazbinah v občini Sv. Jurij pod Kumom, bivajoča nazadnje na Rečici 80, občina Bled, je umrla 20. avgusta lani in ni zapustila poslednje volje. Ali je kaj dedičev, sodišču ni znano. Notar Alojzij Pegan v Radovljici je postavljen za skrbnika zapuščine. Kdor hoče zahtevati zapuščino za-se, mora to v enem letu javiti okrajnemu sodišču v Radovljici in izkazati svojo pravico na dediščino. Po preteku tega roka se bo zapuščina, ako ne bo dedičev, zasedla državi v prid.

Dobavo zimskih oblek, oziroma uniform in suknjičev za poklicne gasilce razpisuje mestno načelstvo ljubljansko. Pravilno opremljene in kolkovane ponudbe, je vložiti do 25. t. m. v mest. gospodarskem uradu, soba 12, kjer se dobe tudi vsa potrebna pojasnila.

Zabranjena nemška knjiga. Z odlokom ministrstva za notranje zadeve je zabranjen uvoz in razpečevanje v naši državi letošnjega almanaha »Etno - politischer Almanach, ein Führer durch die europäische Nationalitätenbewegung. Universitäts- und verlagsbuchhandlung Leipzig«, ker tendenciozno opisuje razmere v naši državi.

Avtomobilska nezgoda. V okolici Karlovca se je v nedeljo pripetila avtomobilska nezgoda. Avtomobil Viktorija Hefererja se je zaletel v voz in dva konja posestnika Čuliča. Konja sta ostala na mestu mrtva. Občinsko poglavarstvo je pridržalo avtomobil kot garancijo za poravnavo škode, šofer pa je bil aretiran.

Z nožem v prsa. V županiji njivi pri Kamniku sta se v nedeljo sprla 25letni posestnikov sin Peter Zamljen in Ivan Vatrovec iz iste vasi. Vatrovec je med prepričkom z nožem sunil Zamljenja v prsa in ga nevarno ranil. Hudo poškodovanega Zamljenja so prepeljali v ljubljansko bolnico.

Krvav pretep v Sostrem. V Magistrovi gostilni v Sostrem je popivala v nedeljo večja družba fantov, med njimi tudi 27letni hlapec France Vodnik. Ta se je sprl z Jožetom Juvanom in Jožetom Vidicem, ki sta začela obdelavati s steklenicami po glavi, da je padel po tleh. Na tleh ležečega Vodnika sta suroveža še obdelala z nožem. Močno poškodovanega hlapca so prepeljali v ljubljansko bolnico.

Najbolj pošten Vas postreže z zimskimi oblačili J. Maček Ljubljana, Aleksandrova cesta 12

Delomrzniški in izkoriščevalci. Za delomrzniške in izkoriščevalce občinskih podpor so v Dravski banovini po banski upravi proglašene naslednje osebe: Ferdinand Gestrin, rojen leta 1874., pristojen v Ljubljano; Franc Kac, rojen leta 1897., pristojen v St. Janž na Dravskem polju; Anton Tanšek, rojen leta 1892., pristojen v Teharje pri Celju; Janoš Partelj, rojen leta 1873., pristojen v Mursko Soboto, ter njegova žena Veronika, in njegov otrok Ludovik, Gizela in Karel; Alojzij Kovačič, rojen leta 1915., pristojen v Vrhole pri Mariboru; Adolf Belič, rojen leta 1895., pristojen v Ljubljano; Karol Weiss, rojen leta 1898., pristojen v Mozeli pri Kočevju; Anton Adamič, rojen leta 1881., pristojen v Videm; Marija Krevs, rojena leta 1909., pristojna v Trebelno; Rudolf Sajovic, rojen leta 1905., pristojen v Motnik, in Stanislav Košenina, rojen leta 1903., pristojen v Medvode.

ITO — zobna pasta najboljša!
Oblike in klobuke kemično čist. harva in plisira tovarna Jos. Reich.

Iz Ljubljane

Novi komandant dravske divizije. Za novega komandanta dravske divizije je bil kakor znano imenovan generalštabni brigadni general g. Jovan Veselinović, ki pripe v soboto 25. t. m. v Ljubljano.

Redna javna seja občinske uprave ljubljanske bo prihodnji četrtek ob 17. v veliki dvorani univerze. Na dnevnem redu bodo med drugimi poročila: o prošnji Splošne maloletniške družbe, d. d. v Ljubljani, za prevzem garancije za gradbeni kredit v znesku 15 milijonov dinarjev v svrhu razširjenja in zgradbe proge Sent Vid - Vič; o garanciji mestne občine za brezobrestno posojilo v znesku 2 milijonov dinarjev v svrhu postavitve zaslonih stanovanjskih hišic; o prošnji Trgovskega bolniškega in podpornega društva v Ljubljani za garancijo stavbnega kredita v znesku 1.500.000 Din; o kreditu za zgradbo telefonske govornice za bežigradski okraj ter o zgradbi nove šole za Bežigradom.

Jan Ružička na zadnji poti. V nedeljo ob 16. so številni prijatelji, znanci, tovariši in svoji spremili pokojnega gosp. Jana Ružičko, evidenčnega inspektorja v pokoju, izpred doma žalosti Pod turnom na pokopališče k Sv. Križu. Pogreba so se udeležili med drugimi tudi češkoslovaški konzul g. dr. Resl, podkonzul g. Chelka, uradniščni konzulat in celokupna tukajšnja češkoslovaška kolonija, zastopnik mesta Ljubljane g. dr. Zarnik, zastopnik Jugoslovanske - češkoslovaške lige g. Borko, dvorna dama ga. Tavčarjeva, vseuč. prof. g. dr. inž. Král, prof. dr. Burian, direktor srednje tehniške šole prof. g. Reiser, Češkoslovenska Obec s predsednikom g. Skrušnim, postajni načelnik višji inšpektor g. Ludvik, starosta ljubljanskega Sokola g. Kajželi s številno sokolsko delegacijo, g. dr. Kralj in razni drugi odlični predstavniki. Bodi delovnemu možu, bratu Čehu, ohranjen med nami časten spomin!

Iz gledališča. Prva repriza Schillerjeve klasične igre »Razbojnik« bo v sredo 22. t. m. Premijerska zasedba. Za red C. — Safranek - Kavičeva opera »Hasa-

Damske plašče

priporoča svoje velike zaloge po prav nizkih cenah trdika

Fran Lukič, Stritarjeva ul.

Vsa plesarska in ličarska dela

izvršujem po najsolidnejših cenah

IVAN GENUSSI.

pleskar in ličar

13378

LJUBLJANA, Izriška ulica šte. 10.

Damske zimske plašče

od Din 290 naprej kakor tudi otroške vseh velikostih od Din 160 naprej v veliki izbiri nudi

F. GORIČAR, Ljubljana Sv. Petra c. 29

Oglejte si naše izložbe! 14528

Med. univ.

dr. Bernard Jirku

zdravnik, naznanja, da bo pričel svojo prakso izvrševati dne 23. okt. 1930 v Ljubljani, na t. m. za zobne bolezni ordiniral.

Solska ROČNA dela

z vsem materijalom TONI JAGER, Ljubljana, Dvorni trg šte. 1. 392

STONE POLJŠAK Ljubljana, Aleksandr. c. 5.

Projektiranje in izvršitev električnih naprav in instalacij. Popravila električnih strojev in aparatov. 134

Samo še danes!

Ob 4., 1/2. in 9. uri.

Emil Jannings

Največji sodobni filmski umetnik v nepozabnem pretresljivem vefilmu

GREHI OČETOV

Kino Ljubljanski Dvor
Telefon 2730.

Ta film morate videti! Pozabili ga ne boste nikoli!

Najnižje cene!

naginica« je imela v lanskim sezoni izreden uspeh. Letos pride delo na novo v repertoar in prva vzporeditev v letošnji sezoni bo drevi za red D.

Vseuč. prof. dr. Andrej Gosar je poleg rednih predmetov napovedal za zimski semester 1930-31 še predavanja o socioloških in ekonomskih osnovah moderne družabne reforme. Ta predavanja bodo javna (collegium publicum) ter se bodo vršila vsako sredo ob 18. v zbornični dvorani univerze. Pričetek bo v sredo 22. t. m.

Raketni polet na luno. Velezanimiv film, ki nam predločuje danes še fantastični polet na luno in med ozvezdje, nam bo predvajala ZKD v petek 24. t. m. v kinu Idealu. Film je delan po novodolnih znamenitega prof. Obertha, ki trdi, da se bo polet na luno v doglednem času lahko uresničil. Na ta velezanimivi film opozarjamo že danes cenjeno občinstvo.

Himen. V nedeljo sta se poročila g. Vladimir Svetek in gđ. Pavla Budinčekova, učiteljica iz Kranjske gore, Obilno sreče!

Gradbena rokodelska šola na tehniški srednji šoli v Ljubljani. Vpisovanje v III. razred bo v petek, 31. t. m. Redni pouk se bo pričel v ponedeljek 3. novembra.

Občni zbor ruske kolonije. Dne 26. t. m. bo ob 16. v ruski akademski menzi (šentpeterska vojašnica) ustanovni občni zbor ruske kolonije na podlagi novih pravil, odobrenih od g. ministra notranjih zadev. Vabljeni vsi ruski emigranti obojega spola, ki so dovršili 12. leto in ki stanujejo v Ljubljani in okolici. Ker drugega občnega zbora ne bo, prosimo za čim večjo udeležbo.

Ljubljanskim moškim zborom! Za češkoslovaško proslavo 28. oktobra nujno naštevirajte Adamičovo »Molitev« (Ti, ki si nas ustvaril) za zbor s fanfarami. Dan in ura skupne vaje v Glasbeni Matici bosta pravčasno javljena. Za petje na Vernih duš dan (v nedeljo 2. novembra) na pokopališču pri Sv. Križu ponovite Vilharjevo »Slovo«, Prelovčev »Zadnje slovo«, Pavčičovo »Pomladi vse se veseli«, Prelovčev »Oj, Doberdob«, Devovo »Vigred«. Vaja 2. novembra ob pol 11. v Glasbeni Matici. — Uprava Hubadove župe JPS.

Predavanje o okrašanju grobov priredi podružnica Sadjarskega in vrtnarskega društva v Ljubljani v sredo 22. t. m. ob 20. zaradi sklopičnih slik na univerzi v dvorani mineraloškega inštituta, ki je v prtiličju na levi strani. Predaval bo znanstrovnik g. inž. Ciril Jeglič. Vstopnine ni. Dobro došli vsi zainteresirani.

Uo čem kupujejo ljubljanske gospodinjke vsakdanji živež. Govedino sekalo v mesničarju po mestu od 20—22, na trgu pa po 12—20. Vampi so samo 8—10, jetra pridejo na 16—20, ledvice že na 18—24 in možgani celo na 20—25. Telečje je 20—25, svinjina prav istih cen. Slanina se reže od 16—20, mast stane 22. Šunko prodajajo po 30, prekajeno meso od 25—30. Kozličevina je po 25, konjsko meso pa od 8—10. Klobase: krakovske in debrecinske po 42, hrenovke in safalade 30—34, kranjske sveže po 25, pol prekajene 32—35 in suhe po 50. Par piščancev stane 30—40, večjih 40 do 60, 1 kokoš 30—40, 1 kunec 8—20 in divji zajec 45—60. Ribe (kg) karpi 25—30, postrove 60, mrene 15—20, 1 liter mleka se toči po 2.50—3, sirovo maslo 35—40, čajno maslo 44—52 in maslo 40—44. Eno jajce 1.50—1.75. Kruh beli 5 in črni 4.50. Jabolka 3—10, navadni kostanj 4—5. Stot pšenice 210—220, koruze 190—210, ajde 190—210, fižola 380, graha in leče po 810. Seno sladko stot 100, pol sladko 85, kisló 75, slama 60—70. Solata 4—5, ohrovt 1—2, karfijola 5—10, koleraba 4, kisló zelje 3.50—5, špinata 4—5, paradižniki 4—5, čebula 1—1.50, česen 8—10, krompir 1—1.25, repa 3—4, kisló repa 2.50—4, jurčki 10—12. Cene v dinarjih za kg, kjer ni drugače pripomenjeno.

Iz Celja

Proračunska seja celjske okoliške občine. Preteklo soboto zvečer se je vršila v sejni dvorani okoliške županstva na Bregu pri Celju proračunska seja okoliške občinskega sveta. Župan g. Mihečič je po otvoritvi seje poročal, da je bil že izvršen komisijski ogled glavnih javne razsvetljave na Jožefovem gradu in pri Westnovih stanovanjskih hišah pod okoliškimi pokopališčem. Napravil bo za devni proračun, ki bo obravnavan na eni prihodnjih sej. V sredo 22. t. m. bo napravila občina komisijski ogled glede razširjenja pespiti ob državni cesti v Galsberju. Soglasno je bila tudi sprejeta resolucija, v kateri se naproša ljubljanski župan g. dr. Dinko Puc, naj tolmachi iskreno zahvalo tudi celjske okoliške občine bratskemu češkoslovaškemu narodu za izkazane simpatije ob tragični tragediji. Resolucija se konča z lepljnim geslom: »Zvestoba za zvestobo! Po odobritvi zapisnika zadnje seje je župan prečital od finančnega oddelka sestavljeni predložni občinski proračun za leto 1931. Ubožni zaklad izkazuje 20.000 Din dohodkov in 128.340 Din izdatkov. Občinski proračun pa je naslednji: Dohodki: občinsko gospodarstvo 51.511 Din, dohodek od glavnice itd. 16.300 Din, doklade, takse davki itd. 368.198.25 Din, izredni dohodki 31.050 Din in globe za ubožni zaklad 4.000 Din, skupaj 343.361 Din. Izdatki: po preračunani naslednje: davki, vzdrževanje občinskih poslopij itd. 31.300 Din, občinska uprava 198.100 Din, občinsko redarstvo in gasilstvo 43.650 Din, promet in gradnja novih cest 152.200 Din, zdravstvo 30.400 Din, socialno skrbstvo 127.840 Din, šolstvo 842 tisoč 788.85 Din, pospeševanje kmetijstva 18.000 Din, vojaške zadeve 7.000 Din, ljudsko štetje, ubožni zaklad itd. 23.000 Din,

skupaj 1.474.596.85 Din. Kritje se bo našlo v 50% nakladah na državne davke (lani 65 %) in v zvišanju občinskih trošarin na vino od 1 Din na 1.50 od litra, pri pivu od 0.30 Din na 0.60 Din in pri žganju od hektolitrske stopnje alkohola od 5 na 10 Din. Proračun izkazuje prebitek 9.407.80 Din. Odobren je bil soglasno.

Smrtna kosa. V celjski javni bolnici je umrl 87letni zasebnik g. Ivan Petrak iz Celja, oče g. Iva Petraka, učitelja na celjski okoliški šoli. Pokojniku blag spomin, žalujemo naše sožalje!

Nesreča na cesti. V nedeljo popoldne se je peljala po državni cesti proti Babnem z dela na kolezu 18letna delavka v Westnovi tovarni, Ivanka Jakšetova z Babnega. Nasproti sta ji privozila dva avtomobila, katerima se je Jakšetova skušala izogniti po cestno - prometnih predpisih na desni strani ceste. V tem trenutku pa je privozil za njo v isti smeri neki tretji avtomobil, ki jo je zadel in podrl na tla s kolesa. Jakšetova si je pri padcu prebila kožo na glavi, ki ji jo je pa dežurni zdravnik v celjski bolnici zašil in je ponesrečenka lahko takoj zapustila bolnico.

Posledice pretepa. V nedeljo popoldne je nastal v neki gostilni v Začretu pri Ljubčini pretep med skupino gostov. Neki surovi vročekrvnež je potegnil nož in z njim zadel 24letnemu zidarskemu delavcu Jožetu Skamnu strašno rano, segajočo od levega senca preko vsega obraza do vratu. Obenem pa mu je z drugim zamahom odrezal levo uho, ki se je držalo glave le še na koščku kože. Skamen se zdravi v celjski javni bolnici.

Iz Maribora

Cenjeni naročniki »Jutra« v Mariboru se obveščajo, da se bo dostavljal list zaradi zapiranja veznih vrat od 28. t. m. dalje nekoliko kasneje.

Oblastni odbor Narodne odbrane v Mariboru prosi vse, ki so prejeli od njega dopolnena knjižica o koroškem plebiscitu, naj jih ne vračajo, čeprav ne nameravajo poslati zanje odškodnine po 2 Din, ampak naj jih oddajo naprej komu drugemu, ki bo knjižice prevzel in plačal.

Nova telefonska relacija z inozemstvom. Z 20. t. m. je bil odprt telefonski promet na progi Maribor-Passau. Pritojbina za naveden pogovor po dnevi je 52.80 Din, ponoči pa tri petine tega zneska.

Himen. V nedeljo 19. t. m. se je poročil v Mariboru odvetnik g. dr. Josip Novak z gospodico Ano Brudermannovo. Odvetniški koncipient g. dr. Josip Leskovar, sin bivšega župana in oblastnega predsednika se je poročil z gospodico Eriko Jutraš. Bilo srečno!

Priznanje za zasluge. Avtomobilski klub kraljevine Jugoslavije je na predlog svoje mariborske sekcije imenoval za svojega častnega člana g. Petra Majdiča, veleindustrija v Celju. Po prizadevanju g. Majdiča, ki je bil dolgoleten član in funkcijonar ljubljanskega avtomobilskega kluba, se je ustanovila 1. marca 1. 1927., sekcija avtokluba v Mariboru, ki ji je načeloval

so najlažji pot, po katerem prihajajo klice bolezni v naše telo. Otroke, ki hodijo v šolo, najsihurjeje obvarujejo prehlade, nahoda in influence

ANACOT-PASTILE

dr. Wandera. Dobivajo se v vseh lekarnah.

do meseca februarja tega leta, ko je iz zdravstvenih razlogov odložil to častno mesto, ki je združeno z obilnim in odgovornim delom. Vsekakor je njegova zasluga, da se je tudi ta sportna panoga med nami ukoreninila in krepko razvila. V prihodnjih dneh bo izročena odlikovancu diplomu, krasno delo našega umetnika g. prof. Čotiča. G. Majdiču naše čestitke.

Jugoslovensko - češkoslovenska liga opozarja, da bo proslavila češko - slovaški državni praznik »28. oktobra« prihodnjega nedeljo 26. t. m. s slavnostno matinejo ob 10. popoldne v dvorani Uniona. Poleg godbenih in pevskih točk bo na dnevnem redu slavnostni govor g. dr. Rudolfa Krivica, odvetnika iz Ljubljane. Popoldne istega dne bo imel svojo interno proslavo Češki klub v Narodnem domu. V torek zvečer 28. t. m. pa bo proslavila češki državni praznik podružnica mariborske JČ v Ptuj s slavnostno prireditvijo v gledališču.

Novosti v Ljudski knjižnici. Tekoči teden je prejel Ljudska knjižnica v Narodnem domu večjo zalogo aktualnih literarnih novosti, predvsem za inteligenco, ki se zlasti opozarja na odlične knjige svetovne literature, ki jih je letos nabavila Ljudska knjižnica v izredno velikem številu. Ljudska knjižnica v Narodnem domu posluje vsak teden 4krat in se vedno sprejemajo novi člani proti primerni legitimaciji. Knjižica pa tudi kupuje leposlovne knjige antikvarično in je treba ponudbe nasloviti v Narodni dom ali pa nakup ponuditi med uradnimi urami.

„V chicaškem podzemlju“

sta si za češkoslovaško in Avstrijo pridobila ugledna lista »Lidové Noviny« in »Neue Freie Presse«. Izključno pravico za slovenščino ima

tednik „ROMAN“

Dr. Korošec na Koločepu. Prejeli smo: Minister g. dr. Anton Korošec se je te dni mudil na otoku Koločepu, ki je oddaljen 25 minut od Dubrovnika. Ta otok je znan po svojih naravnih krasotah in po svoji izredno pestri južni vegetaciji. Gosp. minister je obijubil zopet obiskati ta krasen otok z zagrebškim nadškofom dr. Bauerjem, v najkrajšem času pa priti sam tja na odhiti v penziji Kalamota, ki je last našega znanega akademičnega slikarja majorja v pokoju g. Rudolfa Marčiča.

Zanimiv film o Dalmaciji. Zagrebško podjetje »Stella film« je po naročilu »Putnika« izdelalo prvi propagandistični film z dubrovniške rivijere, ki predvaja historične spomenike Dubrovnika, njegovo slikovito obalo in njegovo floro.

Velik sokolski zlet v Splitu. Na Vidov dan prihodnjega leta se bo v Splitu prire-

Vremensko poročilo

Meteorološkega zavoda v Ljubljani dne 20. oktobra 1930.

Številke za označbo kraja pomenijo: 1. čas opazovanja, 2. stanje barometra, 3. temperatura, 4. relativno vlaga v %, 5. smer in brzina vetra, 6. oblaknost 1—10, 7. vr

GOSPODARSTVO

Veliki nakupi Blaveovega posojila

Zadnje tedne smo gledali tečajev obeh Blairgovih posojil beležili prav znatne spremembe. Pod utisom revolucij v Južni Ameriki in nastopa radikalnih političnih elementov v nekaterih evropskih državah so južnoameriške in nekatere evropske državne obveznice (zlasti nemške) pričele na newyorški borzi padati. Tako je Youngovo posojilo izgubilo tekmo treh tednov skoraj 20 točk, nakar se je zadnje dni zopet nekoliko okrepilo. Poslabšanje sigurnosti glede naložb kapitala v južnoameriških in nekaterih evropskih obveznicah pa je imelo za posledico, da so pričele nadzorovati tudi obveznice drugih držav, ne da bi zato obstojali posebni razlogi. Nazadnjačen tendenca za obveznice na newyorški borzi je zajela tudi naše Blairovo posojilo, ki je na tečaju izgubilo približno 10 točk. Tako je 7-odstotno Blairovo posojilo sredi preteklega tedna padlo kar na 75, 8-odstotno pa na 82 do 83. Pod utisom ameriških tečajev so seveda pričeli nazadovati tudi tečaji tega posojila na naših borzah. Pri tem pa je bila ponudba malenkostna, dočim je povpraševanje dnevno naraščalo. Naša publika je videla, da more ta prvovrstni papir kupiti mnogo ceneje kakor pred tedni. Da zadostijo velikemu povpraševanju so naše banke morale kriti potrebo neposredno na newyorški borzi. Promet v dolarskih papirjih se je tako povečal, da je pretekli teden znašal samo na zagrebški borzi dnevno do 50.000 dolarjev, kolikor je prej znašal komaj v enem mesecu. Kupni nalogi so prihajali denarnim zavodom od vseh strani in je bil pretekli teden zabeležen skupni promet v teh obveznicah na zagrebški borzi v višini 200.000 dolarjev. Če vstojemo še izvenborzne zaključke, tedaj lahko računamo, da je bilo v minulem tednu kupljenih na zagrebškem tržišču za okrog 1 milijon dolarjev teh obveznic. Veliko povpraševanje pa je že pretekli teden povzročilo preokret v tendenci, tako na naši borzi kakor tudi na newyorškem tržišču, in v nekaj dneh so se tečaji zopet dvignili za okrog pet točk.

Veliki nakupi naših dolarskih papirjev v inozemstvu, ki trajajo že dobrih 14 dni, so naravno vplivali tudi na stanje Narodne banke, ki je morala kriti veliko potrebo na devizah za te nakupe. Iz pravkar objavljenega izkaza Narodne banke od 15. t. m. je razvidno, da so se devizne rezerve v drugi četrtini tekočega meseca zmanjšale za 126 milijonov Din. Navzile temu znatnemu odtoku deviz pa so devizne rezerve Narodne banke še vedno dovolj močne, saj znašajo še preko milijarde Din. V zagrebških finančnih krogih računajo, da je doslej prišlo v našo državo že za okrog 7 milijonov dolarjev (skoro 400 milj. Din) obveznic Blairovega posojila in dolarskih zastavnih listov Državne hip. banke (Seligmanovega posojila).

Svetovna žitna letina

Mednarodni poljedelski inštitut v Rimu je pravkar izdelal cenitev žitnega pridelka v severni poltli po stanju v septembru. Po tej cenitvi znaša pridelke pšenice v Evropi v 20 državah 290 milijonov met. stotov (lani 292, predlanski 294), pridelke ovsa 165 milijonov met. stotov (206, 188) in pridelke rži 213 milijonov stotov (220, 210). Ti podatki pa še niso popolni, ker manjkajo še tozadevne statistike iz Francije, Belgije in severnih držav. Po doslej dostopnih približnih podatkih pa je bila letina v teh državah (zlasti v Franciji) letos slabša in računski inštitut za vso Evropo nasproti lani letini s primanjkljajem od 25-30 milij. stotov pri pšenici, 50-55 milij. stotov pri ovsu in 20-25 milij. stotov pri rži.

Pšenični pridelke Zedinjenih držav in Kanade se sedaj ceni na 336 milij. stotov nasproti 305 milijonov lani in 406 milijonov predlanskem. V državah severne poltli, ki so doslej objavile svoje statistike, je skupni pridelke pšenice (29 držav) letos nekoliko večji kakor lani in znaša 757 milijonov stotov nasproti 716 milijonov lani in 809 milijonov predlanskem; pridelke ostalih vrst žit pa je vsekakor manjši. Zanimivi so podatki glede predvidenega letosnjega pridelka koruze, ki je znatno manjši nego lanski pridelke in znaša v milijonih met. stotov:

	1930	1929
v Zed. državah	593,7	686,1
> Jugoslaviji	35,0	41,5
> Rumuniji	39,5	63,9
> Madžarski	13,0	17,9
> Bolgariji	8,5	9,4
> Španiji	6,9	6,3

V imenovanih 6 državah znaša torej primanjkljaj v pridelku koruze nasproti lanskemu letu skoraj 200 milijonov stotov.

Ponudbe za gradbo železnice in cest. Kakor smo že poročali, je gradbeno ministrstvo ob priliki licitacije za gradbo železnice v vrednosti preko 1 milijarde Din prejelo 8 ponudb. Točnejši podatki o teh ponudbah, ki se sedaj proučujejo, še niso objavljeni, zlasti glede pogojev za financiranje. Kolikor je doslej znano, so stavile ponudbe naslednje tvrdke: Inž. Dukić iz Ljubljane (za progi St. Janž-Servina in Koprivnica-Varaždin), Julius Berger iz Berlina (za proge Pristina-Peč, Veles-Prilep, Bihač-Zrmanja in Koprivnica-Varaždin), E. Bonajer iz Angera v Franciji (za progi Bihač-Zrmanja in Pristina-Peč), Francosko-srpska industrijska družba (za vse proge), Mapelebe (za vse proge), Batignol, Pariz (za vse proge) in Morin Ponce & Comp. Lion (za vse proge). Med ponudniki za gradbo cest pa so znane tvrdke: Strassenbahngesellschaft, Köln, Société générale des routes économiques, Pariz in Varnes Bros, Newyork.

Prenos sedeža družbe Greinitz, industrija in trgovina z železom iz Sarajeva v Maribor. V trgovinski register mariborskega okrožnega sodišča je bila vpisana družba Greinitz, industrija in trgovina z železom d. d. (delniška glavica 5 milijonov Din), ki je imela doslej sedež v Sarajevu. Ta družba je bila ustanovljena po vojni in je prevzela posle graške družbe Eisenbahndels- und Industrie A. G., Greinitz. Imela je močno razvito trgovino z železom, ki pa jo je zaradi pasivnosti opustila. Leta 1928, je namreč sklenila interesno skupnost s trdko D. Rakusch v Celju, ki je skupno z mariborsko trdko Kühr & Zemlič prevzela vse posle v trgovini z železom. Da odpravi naraščajoče izgube, je družba leta 1928, znižala delniško glavico od 15 na 5 milijonov Din. Ker je družbin delokrog sedaj omejen samo na obrat železarne Muta ob

Dravi, je družba prenesla svoj sedež v Maribor.

Stanje Narodne banke. Iz izkaza od 15. t. m. je razvidno, da so se devizne rezerve v drugi četrtini oktobra zmanjšale za 126 milijonov Din. Ker je tudi zaradi povečanja žirovnih vlog prišlo v banko za okrog 20 milijonov bankovcev, se je obrok bankovcev zmanjšal za 140 milijonov Din. Stanje od 15. t. m. je bilo naslednje (vse v milijonih Din): v oklepajih razlike nasproti stanju od 8. t. m.): aktiva: kovinska podlaga 286,6 (-28,0), saldo raznih računov 915,2 (-98,3), posojila na menice 1296,0 (+11,2), lombard 244,8 (-3,5); pasiva: obrok bankovcev 5511,2 (-140,3), žirovne obveznosti nasproti državi 68,4 (+11,2), ostale žirovne obveznosti 797,9 (+53,4), razne obveznosti 175,7 (-76,3).

Opozoritev na dopolnilni avtogenski tečaj. Zavod za pospeševanje obrti Zbornice za TOI ponovno opozarja, da se prične v četrtki ob 8. uri zjutraj v litarini Tehniške srednje šole v Ljubljani avtogenski tečaj za dopolnitev že izvečanih varilcev. Tečaj bo trajal 7 dni celodnevno. Prostih je samo še malo mest. Kdor se še ni prijavil, naj stori to nemudoma osebno pri Zavodu za PO Zbornice za TOI med uradnimi urami.

Popravilo streh. Direkcija državnih železnic, gradbeni oddelke v Ljubljani, sprejema do 28. t. m. ponudbe glede odprave popravila streh v območju progovne sekcije Ljubljana gor. kol. (Oglas je na vpogled v Zbornici za TOI, pogoji pa pri istem oddelku).

Dobave. Strojni oddelke direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 30. t. m. ponudbe glede dobave 400 kg azbestnih grafitnih vrvic. (Pogoji so na vpogled pri istem oddelku) — Direkcija državnega rudnika Kakanj sprejema do 29. t. m. ponudbe glede dobave 300 komadov jeklenih krtac, 150 komadov baterij za žepne svetilke, 100 komadov žarnic za žepne svetilke, 1000 komadov vžigalnikov za karbidne svetilke, 30.000 kg negašenega apna ter glede dobave raznega mizarskega orodja. Direkcija državnega rudnika Senjski Rudnik sprejema do 3. novembra ponudbe glede dobave 5000 kg tračnih žebeljev, 1500 kg tovnate masti in 3250 kg železnikov. Dne 5. novembra e bo vršila pri direkciji državnih železnic v Subotici oferta na licitacija glede dobave 3000 komadov metel in 500 komadov ščetk ter glede dobave 41.000 kg rebraste pločevine; pri direkciji pomorskega prometa v Splitu pa glede dobave pisarniškega materiala

BORZE

20. oktobra.

Na ljubljanski borzi je bil tudi danes devizni promet izredno velik, zlasti zopet v Newyorku, pa tudi v Pragi in Londonu. Tečaj deviz so se vseskozi okrepili; tako se je n. pr. dvignil Newyork od 56.295 na 56.355, London od 274.11 na 274.42, Berlin od 13.42 na 13.4375, Dunaj od 7.9530 na 7.9645 itd.

Na zagrebškem efektivnem tržišču se je vojna škoda danes ponovno okrepila in se je trgovala za aranžma po 436 (v petek 480) ter za kaso po 434. Ob sklepu borznega stanka pa so tečaji za malenkost popustili. Tudi v dolarskih papirjih je bilo pri prvst tendenci precej prometa in so bili zaključki v 8% Blairovem posojilu po 98, v 7% po 83 in 82,5 ter v 7% Seligmanovem posojilu po 84 in 82. Tečaji bančnih vrednot so nekoliko prijetnejši, med industrijskimi papirji pa se je po zadnjem padcu Trboveljske zopet precej okrepila in se je trgovala po 302 - 305. Zaključki so bili še v Dubrovački po 400 - 405 in v Slaveksu po 57.

Devize in valute.

Ljubljana.	Amsterdam	22.757	-22.815
	Berlin	13.4225	-13.4525
	Bruselj	7.8752	-7.8752
	Budimpešta	986.46	-989.46 (987.96)
	Curih	1094.4	-1097.4 (1095.9)
	Dunaj	794.95	-797.95 (796.45)
	London	274.02	-274.82 (274.42)
	Newyork	56.255	-56.453
	Pariz	221.62	-221.62
	Praga	167	-167.80 (167.40)
	Trst	294.30	-296.30 (295.30)

Zagreb. Amsterdam 22.7029 - 22.7629, Dunaj 794.95 - 796.95, Berlin 13.4225 do 13.4525, Bruselj 787.52, Budimpešta 986.46 do 989.46, Milan 294.57 - 296.57, London 274.02 - 276.82, Newyork 56.255 do 56.455, Pariz 220.62 - 222.62, Praga 167 do 167.8, Curih 1094.4 - 1097.4.

Curih. Zagreb 9.1280, Pariz 20.23, London 25.045, Newyork 515.35, Bruselj 71.85, Milan 26.9825, Madrid 51.75, Amsterdam 207.46, Berlin 122.75, Dunaj 72.69, Sofija 3.73, Praga 15.2850, Varšava 57.70, Budimpešta 90.20, Bukarešta 3.0625.

Effekti.

Ljubljana.	8% Blair 92 bl.	7% Blair 84 bl.
	Celjska 160 den.	Ljublj. kredita 122 den.
	Prastrediona 925 den.	Kreditni zavod 170-180.
	Vevče 124 den.	Ruše 280-300

Zagreb Državne vrednote: Vojna škoda 434 - 435, za december 434 - 435,5, investicijsko 88,5 bl., 7% Blair 82,5 - 83, 8% Blair 91 - 92, 7% Drž. hipotek, banka 82 do 82,25, 6% begluške 73,5 - 77,5, bančne vrednote: Prastrediona 924 - 925, Union 191 - 193, Juzo 78 - 79, Narodna 8000 do 8300, Srpska 188 - 189, Zemaljska 130 do 132, Poljo 56 - 56,5, Ljubljanska kredita 122 den.; industrijske vrednote: Narodna šumska 25 den., Našička 1100 den., Gutmann 137 - 150, Slaveks 56 - 58, Slavutina 200 den., Drava 205 - 230, Sečerana 295 - 305, Brod vagon 80 - 87,5, Union 120 - 140, Vevče 124 den., Isis 43 - 46, Dubrovačka 404 - 410, Jadranska 560 do 610, Trboveljske 366 - 370.

Beograd. Vojna škoda 444,25 - 447 zaklj. za december 457,5 - 462,5, 7% investicijsko 87,25 - 87,5, banka 83 - 83,25 zaklj. 7% Drž. hipotek, banka 83 - 83,25 zaklj.

Blagovna tržišča

JAJCA

S tržišča jaje. Navzile okolnosti, da prihaja na trg precej hladilnega blaga, kažejo cene za sveža jaja po zadnji oslabitvi zopet tendenco h okrepitvi. Produkcija je trenutno zelo slaba in tudi zaloge hladilnic niso letos baš velike. Naši izvozniki so dvignili nakupno ceno na 1,35 Din za komad. Pa tudi inozemstvo javlja deloma višje tečaje. Jugoslovenska jajca so v Berlinu notirala v soboto 11¼-11½ nasproti 11-11¼ zadajo soboto.

LES

Ljubljanska borza (20. t. m.) Tendencja za les nesprenjeno mlačna. Zaključeni je bilo 6 vagonov, in sicer 3 vag. bukovih drv, 1 vag. mešanih drv in 1 vag. oglja. Povpraševanje je za smrekove deske (L. II. III. del. 4 m) deb. 12, 18, 24, 28, 33, 38 in 48 mm, glavo paralelno,

očeljeno), za bukovke pragove (rezane ali tesane, dolž. 2,20 ali 2,60, širina 27, 28, 29 cm, deb. 16, 17, 18 cm, tudi škartasto blago), za večjo množino bukovih hlodov (2,20 - 4,40 m, 50 odst. I.), za hrastove rešeljce (ostrorobe, brez srca, deb. 50 krat 50, dolž. 0,43 m ali mnogokratnih in 80 krat 80 v poljubni dolžini), za hrastove hlode (I. II., enotna dolž. 2,30 m, premer na sredi 19 - 41 cm), za 1 vagon hrastovih hlodov (obrobjenih, I. II., za izdelavo sodov, od 40 mm deb. navzgor), za 300 kubičnih metrov bukovih parjenih, neobrobjenih plohov (deb. od 50 mm navzgor, dolž. 2 do 4 m, širina od 26 cm navzgor), za 300 kubičnih metrov bukovih naravnih, neobrobjenih plohov (od 2 m dolžine navzgor stopnjevale od 10 do 10 cm, v predpisanih debelinah) in za bukovke frize (parjene, suhe, I. z običajnimi nadmerami, deb. 27 mm, širina 5 in 6 cm, nekaj 7 in 8 cm, dolžina 30 do 60 cm, stopnjevale od 5 do 5 cm, dobava takoj).

ZITO

Ljubljanska borza (20. t. m.) Tendencja za žito neenakomerna. Zaključkov ni bilo. — Ponujali so (slovenska postaja, mlevska tarifa, plač. 80 dni): pšenice: baško, 80/81 kg po 217,50-220, 79/80 kg po 210-212,50, 78/79 kg po 200-202,50; rži: baško, 72 kg po 157,50-160; ječmen: baški, ozimci, 66/67 kg po 170-172,50; oves: baranjski po 190-192,50; koruza: baško, praprtno po 162,50-165, okroglo, za mletve po mlevski vozni po 185-187,50. novo, umetno sušeno, po mlevski vozni po 132,5 - 135, po zavadni vozni po 150 do 152,5; moko: 50% po 360 - 365.

Novosadska blagovna borza (20. t. m.) Tendencja mirna. Promet 11 vag. pšenice, 12 vag. koruze, 1 vag. ovs, 1 vag. moko in 6 vagonov otrobov. Pšenica: baška 79/80 kg 140-145; baška, Tisa, šlep 79/80 kg 150-152,5; gornjebaška, 79/80 kg 152,5 - 155; banaška, Tisa, šlep, 79/80 kg 145 - 147,5; gornjebaška, 79/80 147,5 do 150; sremska, slavonska, 78 kg 132,5 - 135. Oves: baški in sremski 132,5 - 135. Ječmen: baški in sremski, 63/64 kg 107,5 do 112. Koruza: baška in sremska 107,5-110; banaška 102,5 - 105; baška in sremska nova 70 - 75; za december - januar 77,5 do 82,5; za marc - maj 97,50 - 100. — Moka: baška 50% in 50% 207,5 do 277,5; 20 240 - 250; 30 207,5 - 217,5; 40 165 - 175; 50 112,5 - 117,5; 60 82,5 do 87,5. Otrobi: baški in banaški 65 - 70. Fižol: sremski 290 - 300.

Budimpeštanska termiska borza (20. t. m.) Tendencja vrsta, za koruzo slabša; promet miren. Pšenica: za oktober 14,95 - 14,96 (obračunski tečaj 15.-), za marc 16,02-16,03 (16,10), za maj 16,31-16,32 (16,40); rži: za oktober 8,40-8,45 (8,50), za marc 9,35-9,37 (9,40); koruza: 12,28 - 12,29 (12,30), tranzitna za maj 10,53-10,59 (10,60).

SPORT

Občni zbor SK Slovana

V soboto zvečer se je vršil pri Lloyd ob številni udeležbi članstva redni občni zbor SK Slovana, ki je prinesel popoln preokret v vodstvu kluba samega, poleg tega pa so bili storjeni tudi sklepi, ki so za nadaljnji razvoj kluba zelo važni. Novo vodstvo obstoji namreč po pretežni večini iz trgovskih krogov. Tudi novi naziv kluba kaže to izpremembo.

V odsotnosti predsednika dr. Knafliča je otvoril občni zbor podpredsednik g. Kunaver, ki je v kratkih besedah orisal delovanje kluba in vzroke nazadovanja kluba v zadnjem času. Po kratkih poročilih funkcijonarjev, združenih z živahno debato, je bil podan stariemu odboru absolutorij. Nato je trgovska skupina v klubu stavila predlog, naj se izpremeni ime kluba v »Trgovski Sportni Klub Slovana«. Predlog je bil podprt z dejstvom, da sestoji sedanje članstvo po pretežni večini iz trgovskih krogov, je bil soglasno sprejet.

Pri volitvah je predložil zastopnik trgovske skupine listo, ki je bila sprejeta z absolutno večino. Izvoljeni so bili: predsednik Fridrich Aleksander, podpredsednik Dorčec Ivan, tajnik Grm Ivo, blagajnik Bucik Tone, odborniki: Kramar Jože, Skalar Jože, Legat Mirko, Gluhak Luj, Laznik Vili, Detela, Strehovec Ivo, Anko Lojze Felber; revizorja Jean Maks, Rebec Niko.

Komunike upravnega odbora JNS

Na seji upravnega odbora JNS, ki se je vršila dne 8. septembra t. l. v Beogradu, je vodstvo nogometne reprezentance JNS III podpredsednik odvetnik Kosta Hadži ml., tajnik za mednarodne posle dr. Mihajlo Andrejevič in savezni kapetan in član upravnega odbora arh. Boško Simonović predložilo obširno pismo poročilo o potovanju in tekmah reprezentance JNS za prvenstvo sveta v Montevideu v Južni Ameriki.

Po debati je upravni odbor soglasno vzel na znanje to poročilo ter sklenil, da se bo to poročilo vodstva kot specialni dodatek tiskal v poročilu o delu upravnega odbora redni glavni skupščini.

Na isti seji je upravni odbor sklenil, da izroči vodstvo svoje podrobnosti poročilo o materialni strani tega potovanja z vsemi obračuni in denarnimi dokumenti posebnemu odboru, v katerega so bili imenovani: predsednik u. o. g. arh. Janko Safajik, I. blagajnik g. Rajko Krstić in član nadzornega odbora Jovan Viktorović in inž. Miodrag Marinković.

V imenu tega odbora je član nadzornega odbora g. Miodrag Marinković na seji dne 15. septembra sporočil, da je poročilo pre-

gledano, vzeto na znanje in da je v vsakem oziru zadovoljivo ter dokumentirano s potrebnimi dokazili o denarnih dohodkih in izdatkih v vseh podrobnostih.

Upravni odbor je vzel to na znanje ter dal gg. dr. Hadžiju, dr. Andrejeviču in arh. Simonoviću popolni absolutorij glede vseh denarnih dohodkov in izdatkov, ki so jih imeli kot vodstvo reprezentance JNS na potovanju in na tekmah.

Upravni odbor tem potom konstatira primerno disciplino vseh določenih igralcev za časa vsega potovanja ter obenem pohvali njihove napore in uspehe, ki so jih dosegli tako v sportnem kakor tudi v nacionalnopropropagandnem smislu na tekmah za svetovno prvenstvo.

U. o. se najtopleje zahvaljuje vsem našim sonarodnjakom, ki so naši reprezentanci izkazali mnogo bratske jugoslovenske ljubezni in pozornosti za časa vsega njenega bivanja v Južni Ameriki.

V Beogradu, 13. oktobra 1930.
Tajnik Mil. Z. Zivanović s. r.
Vršilec dolžnosti predsednika:
II. podpredsednik Božidar Todorović s. r.

Nov rekord La Douméguea. Kljub slabemu vremenu je francoski tekač La Doumégue v nedeljo postavil na progi 1000 m nov rekord. Preteklet je progno 2 minute in eno šestnajstinko sekunde. S tem je prekosil svetovni rekord nemškega tekača Peltzerja za 2 in dve tretjine sekunde.

Zmaga Ilirije v Novem mestu. V nedeljo je gotovalo v Novem mestu seniorsko moštvo SK Ilirije iz Ljubljane ter odneslo zmago nad domačim SK Elanom v razmerju 4 : 2 (1 : 0). Tekma ni potekla v polni meri tako, kakor se je pričakovalo od starih reprezentantov sporta.

Prva košarska dirka na Duplici pri Kamniku. Pripravljalni odbor sportnega kluba na Duplici pri Kamniku je izvedel v nedeljo svojo prvo košarsko cestno dirko, ki naj bi oživila sportno udeleževanje domače in okoliške mladine. Dirka se je vršila na 7 km dolgi progi Duplica-Radomlje-Holmec-Duplica. Zmago si je priporil po lepem finišu mladi Sešek iz Šmarce v času 14:30. Dirko je z zanimanjem spremljalo mnogobrojno občinstvo.

Mariborski zimskosportni podsavez. V soboto dne 25. oktobra 1930 ob 15. se vršijo v igralni sobi hotela Orel v Mariboru snodniški izpiti za vse prijavljene kandid. te. Točna udeležba vseh prijavljenecv. V soboto dne 25. oktobra 1930 ob 21. uri se vrši v Mariboru, v lovski sobi hotela Orel, I. občni zbor Mariborskega zimskosportnega podsaveza. Pokaže naj sad in plod enoletnega dela za razvoj in napredek zimskega sporta v okolišu našega podsaveza, a istočasno naj podaja smernice za bodoče delovanje. Pozivamo vse člane, da pošljejo svoje delegate na ta prvi občni zbor, a med ostalim članstvom pa naj agitirajo, da se tudi to udeležijo tega občnega zbora ter uživi v delo podsaveza.

HOLANDSKE GOMOLJE

prve velikosti ločene po imenih in barvah:

Iris hispanica	à Din 2.—
Hijacinte	à Din 6.—
Tulipane	à Din 3.—
Krokuse	à Din 2.50
Narcise	à Din 3.50
Anemone	à Din 1.75

nudi SEVER & KOMP., LJUBLJANA

Krojaški mojster IVAN HREN

je otvoril krojaško delavnico v Sp. šiški

Celovška cesta 72. S svojo 25-letno prakso kot prikojevalec in mojster v večjih mestih inozemstva jamči za prvovrstno izdelavo preprostih in finih oblek. Cene nizke. Ugledno občinstvo se prosi za cenjeni obisk.

14597

IZVANREDNA PRILIKA! Zelo sluzinska patent postelja slojstva, s ta praktična za vsako hoto, hotele, nočne službe in portujske osebe stane samo Din 390.— Razpoložlj. po poštice — nom povzljte.

krepi in zdravi ZELODEC LOVRO SEBENIK Ljubljana VII.

Lezalec patent postelja, slojstva, s tapiceriranim madracom, zelo praktična, stane samo D 280.—

Ležalica za sušanje — (Liegestuhl) najpovšeje stl. stane samo Din 150.—

Madrac punjen z volnom stane samo D 750.— L. BROZOVIC, ZAGREB ILICA 62.

Ne zanemarjajte svojih las!

Če Vam lasje izpadajo, se lomijo — naročite »INES«. 1 lonček stane Din 38.—, Razpošilja: »INES«, Ljubljana, Merosodna ulica 1-12 (Zabjek).

Telefon 2059

Premog suha drva

Pozvalnik. Bohoričeva 5

Prodaja se UGODNO:

- 1 lokomobila 50 HP trajnih R. Wolf s stopnjičastim kuriščem;
- 1 gater Lajos Budapest, 180 obratov, s cirkularjem, transmisijami, remenjem, tračnicami in vagoni;
- 1 kompletna ledenica na žvepleno kislino s kapaciteto od 160 komadov 12 kg;
- 3 mizarski stroji (Schiffboden-Frass-Abriht-Maschine).

Naslov in oglasnem oddelku »Jutra«.

14589

Iz življenja in sveta

Komunistični nemiri v Berlinu

Policija preganja komuniste po Köslinski cesti, ki je od nekaj tisočev nemirov. Več demonstrantov je bilo pri tem ranjenih, mnogo pa jih je policija pozaprla.

Diktatorjeva tragedija

O peruanskem diktatorju Leguiji, ki je padel v nemilost pri narodu in sedaj čaka v zaporu, da sodišče odloči njegovo usodo, pripovedujejo časopisi celo vrsto anekdot, ki govorijo o velikih sposobnostih diktatorja in o še večji nevhvalečnosti ljudstva. Leguia je bil že pred desetimi leti predsednik države in je s svojo reformno delavnostjo vzbudil ogorčenje naroda. Proti njemu so se dvignili meščani ter ga hoteli prisiliti, da se odpove predsedništvu. Leguia pa je pokazal redko odvažnost in hladnokrvnost. Dasi mu je drhal z vseh strani grozila s puškami in revolverji, ko ga je vlačila po mestu, se mož vendar ni hotel odpovedati svojemu mestu. Med najhujšim divjanjem tolpe je hladnokrvno zahteval, naj mu pokažejo zaporno povelje. Ko ga je razgrnil, je izjavil, da je povelje protustavno in protizakonito, zato se mu ne more pokoriti. Drhal je iznenadena onemela, Leguia pa je porabil priliko ter začel z njemu lastno prepričevalnostjo braniti svoje vladne ukrepe, da je krovčeljno tolpo popolnoma zmedel. V tem trenutku se je tudi opogumilo nekoliko njegovih zvestih vojakov, ki so ga zaslonili z lastnimi telesi ter ga oteli iz rok tolpe. Odslej je vladal predsednik kot pravi diktator, mora pa se reči, da je služil le napredku svoje države. Glavno mesto Limo je spremenil v krasno moderno velenost, podkupljivo uradništvo je strogo kaznoval, zlasti pa je ostro nastopal proti veleposrednikom in brezobzirno izvajal agrarno reformo v prid siromašnim slojem. Tako si je pridobil mnogo prijateljev, ali tudi številno sovražnikov je raslo iz dneva v dan. Njegovi oboževalci so mu postavili že za živih dni po deželi mnogo spomenikov. Dasi je bil vesel priznanja, je vendar dejal: »Ljudstvo me bo smatralo za naduteža in morda me bo že jutri obmetavalo s kamenjem, kdor mi danes navdušeno ploska.« Mož je imel prav, kajti kmalu so njegovi nasprotniki skrivaj poškodovali enega izmed spomenikov, naker je dal sam nemudoma odstraniti vse ostale spomenike. Ob izbruhu nedavne revolucije je drhal obmetavala predsednikov

Trenchcoate, površnike

Jesenske in zimske obleke, najcenejši nakup pri

Dr. Schwab, Ljubljana

Dve ženi

Ela je bila kavo, ki jo je bila prinesla sobarica v mali salon, vsula vanjo sladkorja in ponudila skodelico dehteče pijače svojemu možu, ki je sedel v fotelju in kadil cigareto. Tudi ona je vzela svalčico in rekla:

»Rudolf, rada bi ti nekaj povedala.«

Mož se je nasmehnil. Kadarkoli mu je imela »nekaj povedati«, je vedno vstala meneč, da bo na ta način pridobila več avtoritete. Rudolf jo je oboževal v tej pozi odločnosti, ki je bila hkratu polna nežnosti.

»Kaj želi moja Ela?« je vprašal.

»Nekaj lepega, nekaj, kar boš lahko izpolnil brez žrtv. Rada bi obiskala Aulnes.«

Rudolf je šinil pokonci. Ni bil pripravljen na takšno prošnjo, ki ga je presenetila. Ela pa se ni ustavila, govorila je dalje:

»Saj vem, da je smešno to kar zahtevam od tebe. Čemu pa mi nisi že sam predlagal tega? Kako to, dragec? Ti imaš posestvo, jedva bori dve uri oddaljeno od Pariza — molči, jaz vem vse: dražestno je in ljubko: hiša, park, potok, terasa — jaz, tvoja žena, pa še nisem videla trohice tega. Rudolf, pusti me, da izgovorim do kraja! Gotovo si

dvorec s kamenjem in predsednik je brdsko vzdihnil: »Sam sem jim dal orožje v roke, ko sem jim tlakoval ulice. Pred desetimi leti so me obmetavali samo z blatom, danes pa leti proti meni trdo kamenje mojih solidnih tlakov, s katerimi sem ozaljšal mesto.«

Operacije naproday

Prof. Toth, predsednik madžarske zdravniške zbornice, je razkril čudno praktiko, ki se je v zadnjem času udomačila po budimpeštanskih bolnišnicah. V zvezi s tem razkritjem je sledila objava s strani oblasti, da se izpopolnjevalni tečaj za — ameriške zdravnike po mestnih bolnišnicah ne smejo več vršiti. Za vsem tem tiči nečuten skandal. Ameriški zdravniki, ki prihajajo v študijske svrhe v Evropo, so namreč bogati po dolarjih, tem manj pa kar se tiče medicinskega znanja. In tako plačujejo velike vsote, da se lahko izpopolnjujejo po evropskih bolnišnicah. V Budimpešti so jih n. pr. pripuščali k najtežjim operacijam za ceno 1000 do 10.000 pengov. Tothu samemu so ponujali za deset trebušnih resekcij 50.000 pengov, kar je pa odločno odklonil, kajti posledica takšnih operacij je bila običajna pacientova smrt. Toda drugi vodje bolnišnic niso bili vsi tako vestni, saj na Madžarskem življenje proletarskega bolnika ni tako v ceni in Američani so bili zadovoljni, če so jim po bolnišnicah dajali na razpolago trpeči človeški material iz tretjega razreda, dočim so se brezvestni prodajalci živega mesa seveda čuvali takšnih kupčij na račun pacientov iz »boljših« rodbin. Tudi znak za razmere, ki vladajo v deželi naših bivših gospodarjev...

Poraba starih avtomobilov

Fordove tovarne so doslej demontirale že 18.000 starih avtomobilov in jih znova porabile. V tovarni v Dearbornu opravlja takšno delo n. pr. 120 delavcev v dveh posadbi in vsak dan razloži povprečno 365 vozil. Za vsak takšen avto plačuje Ford po 20 dolarjev in zahteva le, da so gumasti obroči in baterija kolikor toliko uporabni. Svetiljke, gorilnike in drugo odvzamejo, razbite šipe razrežejo v manjše formate ali pa jih stalijo: blazine se porabijo za nove avtomobile, kolikor so sploh še za rabo, prav tako je z motorji. Končno ostanejo samo še železni deli, ki jih pretalijo. Ford ima pri tem lep dobiček, a tudi lastniki starega avta se ne morejo pritoževati, saj spravljajo staro šaro v denar in jim ni na poti.

misliš: Jaz sem v Aulnesu živel s prvo ženo in ne peljem tja Ele zaradi tankočutnosti. Pravim, da to je smešno. Saj je že minilo šest let, odkar nisi več njen mož.«

»Ela, ne zahtevaj tega od mene!«

»Dragec, oprosti, saj nisem tako trmast. Oprosti, če sem te ranila, to zahtevam!«

»Nisi me ranila, vendar pa...«

»Dobro, če te nisem ranila, bom nadaljevala... Tvoja prva žena se je navno omožila. Tudi ti si se vdružil oženil — z menoj. Dve leti sva že zakonca, jaz sem zaljubljena vate, ti imaš rad mene. Vsaj upam, da na svojo prvo ženo ne misliš več.«

»Ne, to je res in prav, draga moja.«

»Nu, vidiš torej. Sam praviš, da je res in prav. Pozabil si na vse, kar je bilo. Smešno bi torej bilo, če bi se ogibala Aulnesa zaradi tvoje minulosti. Recimo: zaradi neke lažnjive delikatnosti... Če pa nočeš v Aulnes, ukreni tako, da se imenja proda...«

»Draga moja, Aulnes je rodbinsko imenje. Tam sem preživel svoja otroška leta. Priznati moram, da ga zelo ljubim. In verjamem, da ne grem nikoli tja zgolj iz ozirav do tebe. Strah me je bilo...«

»Vem, vem, dragec. Baš zato velim,

Misionarja, žrtvi letalske nesreče

Po vesteh iz Nome na Aljaski sta se ponesrečila pri Kotzebueju na skrajnem severu tega polotoka dva katoliška misionarja. Delon in Walsn. Letela sta na misijski posel proti temu kraju, kjer je jima pripravilo prebivalstvo slavnosten sprejem, a preden se je letalo ustavilo, se je prekucnilo in oba sta ostala na mestu mrtva. Tudi pilot je podlegel težkim poškodbam, preden je prispela pomoč. Letalo je darovala neka jezuitska misionska postaja obema duhovnikoma v letošnjem juliju, da bi mogla uspešneje delovati v oddaljenih, zaledenelih misijskih postajah na Aljaski, ki so zahtevale doslej po več mesecev trajajoča, naporna potovanja s sanmi. Preletela sta že tudi kakšnih 6000 km, preden ju je dohitela nesreča.

O polnoči k devetemu grobu

Slovaki, ki so jih Madžari stoletja držali v duševni temi, so še danes ne samo pobožni, marveč tudi precej zastali in v vraže verujoči narod. Dogodbica, ki jo je razkrilo orožništvo v industrijskem mestu Žilini, dokazuje, kako globoko tiči ta narod ponekod še v vražeh. V mesto je prišla mlada ciganka Frančiška Danielova ter začela pozvedovati, v kateri hiši imajo kako tajno neprijetnost, obetajoč, da jih bo rešila čarov. Prebivalci mesta se so deloma tudi kmetje in nadnje se je spravila premetena ciganka. Temu krava ne daje mleka, drugemu prašiči nočejo žreti, tretji ima hčer, ki se ne more omožiti. Slednjemu je pomagala na naslednji način: Ukazala je prinešiti skledo blagoslovljene vode ter je vanjo med zaklinjanjem trikrat potopila jajce. Nato je zavila jajce v ruto ter ga razbila. Čez nekaj časa je pokazala dve koščici in ju proglasila za začarani. Da se bo dekle rešilo čara in dobilo moža, je treba plačati kakih 8 maš, kar bo stalo najmanj 50 Kč. Ta denar mora zaviti gospodar v velik kos čistega platna in ga položiti opolnoči na pokopališču na deveti grob. Tudi je treba zmoliti nekaj očenašev na devetem grobu. Zdaj pa se je javila težava, kajti v hiši ni bilo junaka, ki bi se bil upal o polnoči na grobove, kaj šele, da bi šel do devetega groba in tam molil. Ravno na to pa je ciganka računala in dodala, da bi to pot lahko naredil njen oče, ali za to je treba dati kokoš, nekaj platna in kaj za pod zob. Vse se je tako zgodilo, toda tretji petek, ko bi morala priti v hišo oseba, ki je začarala devojko, in zaprositi za rešitev, se je izkazalo sleparstvo. Lahkoverni bi čarovnico spoznali ravno po tem, ker bi prosila na posodo rešitev. Take osebe pa na srečo ni bilo. Morda se dekle tudi prihodnji predpust ne bo omožilo.

Bandit odvedel milijonarjevo hčer

V Greenfieldu (država Missouri) se je pripetila drzna ugrabitev. V ranch znanega petrolejskega magnata Bentona Wilsona je vdril majhen, šibak mož, ko sta bili milijonarjeva žena in njegova omožena hči sami doma in je zahteval od njiju s samokresom v roki, naj mu izročita nemudoma ves denar. Ko sta mu odvrnila, da ni nobene gotovine pri hiši, je dejal: »Tedad pojde mlada žena z menoj!« In res je privezal staro damo k stolu, ji surovo zamašil usta, da ne bi mogla vpiti in je prisilil njeno hčer, da mu je sledila do svojega avtomobila, ki je stal na dvorišču, in je pobegnil z njo v najhitrejšem diru. Močni policijski oddelki so se spravili pozneje za njim, da bi ga izsledili, a doslej brez uspeha. Bržkone bo zahteval razbojnik visoko odkupnino za svojo žrtev, a do danes niso prejeli njeni svojci še nobenega pisma.

da me ne bo niti najmanj motil skupen obisk v Aulnesu. Pomisli tudi, da to pariško življenje ni vredno bogve kaj. Tu zahajam v gledališča in restavracije. Tam zunaj pa živi lepa narava kakor jo je ustvaril Bog. Vidiš, jaz sem moderna, praktična ženska. Zato torej mislim: ker že imamo Aulnes, izkoristimo ga! Poleti je lepo na morju, jeseni pa na kmetih. Ali ni divno, imeti imenja, kjer lahko prebiješ nekaj dni potem ko si se ubijal po velikomestnih ulicah? Tam je človek prav za prav doma, ima svojo hišo, svoj vrt in ne vem še kaj... Že dolgo so mi te misli hodile po glavi in me je imelo, da bi ti jih povedala. Nu, kako misliš o tem?«

»Velim, da imaš prav?«

Rudolf je razmišljal o stvari in prišel najpoprej do zaključka, da je to, kar zahteva Ela od njega, neprijetna stvar. Potem pa je uvidel, da je to, kar zahteva Ela od njega čisto prav in da je vse, kar je povedala, zelo pametno. Tako se je končno i sam jel radovati, da bo zopet videl svoj dragi dom, kjer je preživel toliko lepih poletij.

»Kdaj pojdeva tja?« je vprašal Ela.

»Jaz že drhtim v pričakovanju, da

Chicaški „junaki“

Beno Rocco, glasoviti razbojnik in vlomilec, znan kot prijatelj Jacka Diamonda, ki ga policija dolži atentata na prijatelja Diamonda po nalogu drugega mogočnega razbojniškega poglavarja Ala Caponeja.

Radio

Izvillek iz programov

Torek, 21. oktobra.
LJUBLJANA 12.15: Plošče. — 12.45: Dnevne vesti. — 13: Napoved časa, plošče, borza. — 18: Koncert radio-orkestra. — 19: Solčna energija in nje uporaba. — 19.30: Nemščina. — 20: Žena v svetovni literaturi. — 20.30: Pester večer radio-orkestra.

Sreda, 22. oktobra.
LJUBLJANA 12.15: Plošče. — 12.45: Dnevne vesti. — 13: Napoved časa, plošče, borza. — 18: Koncert radio-orkestra. — 19: Ruščina. — 19.30: Reymond: Kmetje, prof. Tine Debeljak. — 20: Dr. Natlačen: O Carigradu. — 20.30: Samospevi oper. baritonista G. Pavla Grbe. — 21: Radio-orkester. — 22: Napoved časa in poročila.

BEograd 10.30: Plošče. — 12.45: Narodne pesmi na kitaro. — 17.30: Koncert radio-kvarteta. — 20.30: Večerni koncert. — 21.30: Koncert ge. Zlate Gjurgjenac. — 22: Poročila. — 22.15: Narodne na tamburico. — ZAGREB 12.30: Plošče. — 17: Koncert orkestra balalajk. — 20.30: Prenos iz Ljubljane. — 22.40: Lahka glasba. — PRAGA 17.15: Plošče. — 18.05: Koncert iz Bratislave. — 19.30: Prenos opere iz gledališča. — BRNO 18.10: Plošče. — 19.15: Prenos opere iz Prage. — VARŠAVA 17.45: Zborovski koncert: ruske in ciganske pesmi. — 20.30: Koncert solistov. — 23: Godba za ples. — DUNAJ 11: Dopolnanski koncert. — 15.20: Pregled evropske glasbe. — 19.35: Lahka godba orkestra. — 20.30: Mešan program. — Večer balad. — Koncert orkestra. — BERLIN 17.50: Narodne pesmi. — 21.10: Orkestralni koncert. — Godba za ples. — FRANKFURT 20: Prenos koncerta iz Stuttgarta. — 21.45: Vojaška godba. — LANGENBERG 17.30: Večerni koncert. — 20: Koncert orkestra. — 20.50: Simfonični koncert. — Lahka glasba. — STUTTGART 20: Koncert filharmoničnega orkestra: slovanska glasba. — 21.45: Prenos iz Frankfurta. — BUDIMPEŠTA 9.15: Dopolnanski koncert. — 17.30: Koncert orkestra. — 20: Lisztove skladbe. — Ciganska godba. — RIM 17: Vokalni in instrumentalni koncert. — 20.35: Simfonični koncert. — Lahka glasba.

Iz uradnih in drugih službenih objav

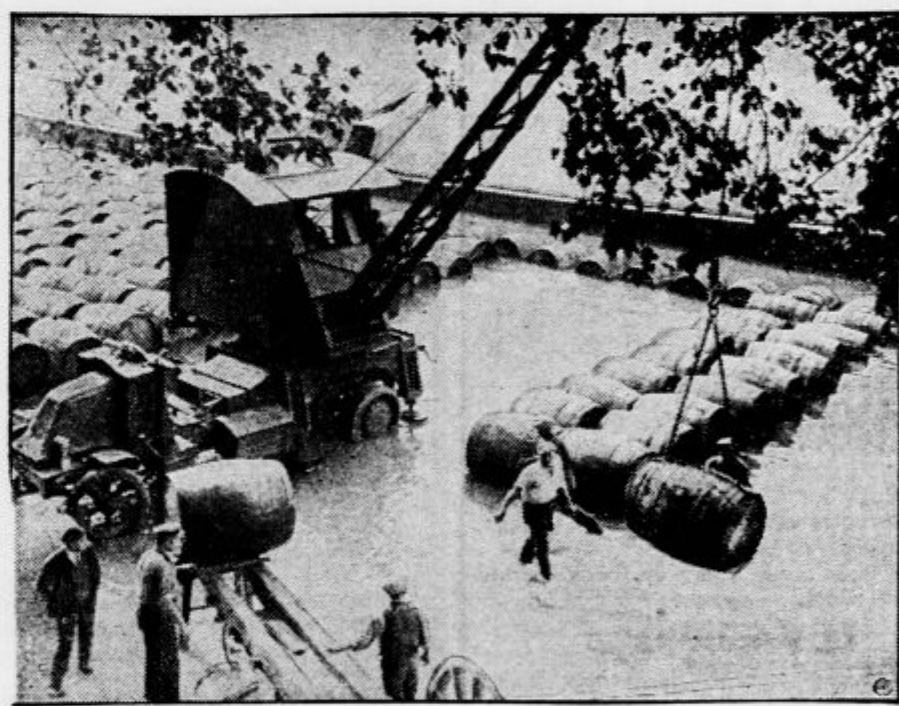
V poslednji številki »Službenih objav« je banska uprava objavila celo vrsto oseb, ki so proglašene za delomrzišne in izkoriševalce občinskih podpor.

Banska uprava razpisuje ponovno v območju okrajnega cestnega odbora Sv. Lenart v Slov. goricah troje službenih mest banovinskih cestarjev, in sicer na banovinskih cestah Gornja Radgona—Ptuj—Rogačec, od km 6.5 do km 13.2, Hrastovec—Sv. Barbara—Vurberg od km 0 do km 6 ter Sv. Lenart—Sv. Rupert—Selce od km 5 do km 10.5. Prosilci ne smejo biti mlajši od 23, ne starejši od 30 let. Prošnje je vložiti najkasneje do 31. okt. preko okrajnega cestnega odbora v Sv. Lenartu banski upravi v Ljubljani. Dalje so razpisana tri službena mesta banovinskih cestarjev v območju okrajnega cestnega odbora na Vranskem, in sicer eno mesto na banovinski cesti Kečica—Novi Kloster od km 0.0 do km 4.59 in dve mesti na banovinski cesti Latkova vas—Sv. Pavel—Trbovlje, in sicer od km 3.46 do km 8.9 in od km 8.9 do km 11.5. Prošnje je vložiti do 31. okt. preko okrajnega cestnega odbora na Vranskem.

Banska uprava razpisuje na dan 5. nov. ob 11. prvo javno pismo oферto licitacijo za preložitve klanca Srebrnik v tiru banovinske ceste I. reda Mestinje—Sv. Peter pod Sv. Gorami.

Višje deželno sodišče v Ljubljani razglasa, da je določilo dan 1. novembra 1930, ko naj se začne ravnanje z osnutkom nove zemljiške knjige za davčno obino Bodinci v sodnem okraju Murska Sobotica tako kakot z novo zemljiško knjigo. Uvedeno je postopanje, da se zemljiška knjiga popravi. Oč tega dne je samo z vpisom v novo zemljiško knjigo možni nove lastninske, zastavne in druge zemljiškoknjižne pravice na nepremičnine, vpisane v zemljiško knjigo, pridobivati, utesnjevati, prenašati na druge ali razveljavljati. Pozivajo se, naj pri glase svoje zahteve najkasneje do vstetega 31. dec. 1931, a vsi oni, ki zahtevajo na podstavi pravice, pridobljene pred začetnim dnem nove zemljiške knjige, da bi se v njih spremenili vpisi, ki se tičejo lastninskih ali posestnih razmer, bodisi, da se izvede ta sprememba z odpisom, pripisom ali prepisom, bodisi, da se popravi oznamenilo nepremičnin ali sestava zemljiškoknjižnih teles ali kakorkoli drugače in b) vsi oni, ki so si pridobili že pred začetnim dnem nove zemljiške knjige do nepremičnin, v njej vpisanih ali do njih delov zastavne služnostne ali druge pravice, sposobne za knjižni vpis, če bi bilo treba ta pravice tako vpisati, kakor da spadajo k starim bremenom in če niso bile v novo zemljiško knjigo vpisane že ob njeni napravi. Priglasitvene dolžnosti v ničemer ne izpreminjajo to, da je pravica, ki jo je treba priglasiti, očitna iz javne knjige, ki se jemlje iz rabe, ali iz sodne rešitve ali da teče pri sodišču prošnja strank, ki se tiče te pravice. Kdor zamudi ta rok, izgubi pravico uveljavljati zahtevo, ki bi jo bilo treba priglasiti proti tistim, ki si pridobijo zemljiškoknjižne pravice v dobri veri na podstavi onih vpisov, ki so že v novi zemljiški knjigi in se ne izpodbijajo. Če se ta edikt ni rok zamudi, postavitev v prejšnji stan ni dopustna in se omenjeni rok strankam ne sme podaljševati. Priglasitve je podati okrajnemu sodišču v Murski Soboti, kjer je nova zemljiška knjiga vsakomur na vpogled.

Okrajni cestni odbor Maribor razpisuje drugo javno pismo oферto licitacijo za oddajo gradbenih del zgradbe ceste Sv. Peter—Ložane III, del km 2648 do 5727 na dan 5. nov. ob 11. v prostorih okrajnega cestnega odbora Maribor, Koroška c. 26/II.

Rešitev pred povodnjijo

Neka tvrdka rešuje svoje blago pred naraščajočo Seino. Na stotine sodov olja, vina in žganja je treba oti pred vse uničujočimi vodnimi masami.

prišla na cilj.

»Aulnes!«, je vzkliknil Rudolf. Pokazal je na hišo, ki jo je do polovice zakrivalo gosto dreve.

»Kako lepo!« je dejala vzhiceno Ela. Izstopila je prva. Ljubezljivo in prijazno je pozdravila čuvarje imenja in prijala Rudolfa nežno za roko. Kmalu nato ga je oblegala:

»Pokaži, razkaži mi vse! Hišo, park in kar leži zraven. Vse bi rada natančno poznala.«

Rudolf je bil videti dobre volje. Nekakšen blažen mir je plaval nad njim. Navdajala ga je sreča zaradi ženinega zadovoljstva. Vse jo je zanimalo, vse je ogledovala z navdušenjem, ki ji je izvajalo neko posebno pristrčnost. O vsem je govorila, delala načrte, kako bi veljalo preurediti to in ono, vsako reč si je ogledala od vseh strani. Rudolf je bil manj razigran. Zamišljal se je v davne čase, ki jih je preživel tu kot otrok. Detinstvo se je iznova razvijalo pred njim kakor film iz lepe davnine. In potem... so prišli na vrsto še drugi spomini. Ti vtisi, novejši in močnejši od onih prvih, so ga mahoma prevzeli. V domišljiji je obnavljal čase, tedne, mesece in leta, ko je tukaj živel ob strani druge ženske, njegove prve žene... Nenadoma mu je vstala pred

W. Mastermann:

Kdo jo je umoril?

Roman

Rekla sem vam že, da vam moram priznati nekaj strašnega. George me je ljubil — strastno, a tudi brezumno. Prišel sem vam pri vsemogočnem Bogu, da najina ljubezen ni bila grešna. Nikoli mu nisem dala niti najmanjšega upanja in storila sem vse, da bi se mu od-tujila.

»Tudi jaz sem ga ljubila,« je tiho na-daljevala in si z rokami zakrila obraz. Cez nekaj trenutkov je ponosno dvig-nila glavo. »Če sem bila svojemu možu nezvesta, tedaj je obstajala ta nezvesto-ba samo v mislih in za svoja čuv-stva ne moremo biti odgovorni. George me ni niti enkrat poljubil in si tudi ni nikoli dovolil najmanjšega po-izkusa, da bi to dosegel.«

»Verjamem vam, gospa.«

»Res mi verjamete?«

»Prebral sem pismo in poznam člo-veško dušo. Toda povejte mi: ali je vaš mož kaj slutil o tem?«

»To je popolnoma nemogoče.«

»Ali kdo drugi?«

»Da, Kitty. Ona je razkrila najino skrivnost.«

Vkljub temu, da je bil položaj tako re-sen, se je moral Sinclair nehoti nas-mehnjati. »Moja Bog,« je rekel. »Če bi bili vi prisostvovali razpravi, bi bili le še poslabšali stvari.«

»Kako to?«

»Pustiva to zdaj. Ali ste prejeli pis-mo?«

»Ne. Ničesar nisem vedela o tem.«

»Nu, zdaj se malo jasni. Tako podob-no sem si predstavljala stvari. Anthony vas je prosil v pismu za poslednje svi-denje. Bržkone je imel prej namen, da bi z vami pobežnil.«

»Da, a jaz nisem pristala na to.«

»Prišel je v Littleworth, da bi vas videl, in niti slutiti ni, da je tudi gospo-dična Lakeova tam. Dal je pismo mlade-mu dekletu z naročilom, naj ga izroči ma-di dami, in dekletu je dalo pismo go-spodični Kitty.«

Maira se je žalostno nasmejnila.

»Ker sem bila poročena, me je imela za

staro damo in je dala pismo Kitty.«

»Potem je prišel George, nadejaje se, da vas bo videl, in je naletel na Kitty. Očitno ga je rotila, naj odide. To vse mi je popolnoma jasno. Ponoči se je vrnil, da bi vzel pismo.«

»In ta plemeniti človek je med raz-pravo ves čas molčal in bi bil rajši šel v smrt, kakor da bi izdal moje ime in s tem škodil mojemu slovesu.«

»To sem si mislil. Svojemu možu ni-ste ničesar povedali o tem?«

»Ne upam se. Prav zato želim vašega nasveta. Če bi mogla s tem rešiti Ge-orgovo življenje, tedaj se ne bi pomiš-ljala. A danes mu ne morem s tem več pomagati. Potrdila bi samo, da je bil Anthony za časa umora res v Kittini sobi.«

»Popolnoma pravilno. Potem bi mor-da celo domnevali, da jo je umoril, da ne bi mogla izdati vajine skrivnosti.«

»O Bog, kaj naj storimo!«

»Vi sami nimate nikake sumnje?«

Maira je prebledela. »Eden je bil že po nedolžnem obsojen. Nikakor ne bi hotela potegniti še koga v nesrečo. Ali niste nikoli sumili koga izmed ostalih ljudi?«

»Pač,« je rekel Sinclair.

»Mislim kapetana Farrarja. Vem, da tega ne bi smela reči, posebno zdaj, ko

je že mrtev. In vendar — nikoli nisem zaupala temu človeku. Gotovo se spo-minjate, da je šel okoli hiše, med tem ko se je moj mož trudil, da bi vlomil vrata; on je bil edina priča, da je bila Kitty tedaj že mrtva.«

»Mnogo časa je potreboval, da je pri-šel okoli hiše. Sam sem prehodil to pot in se prepiral, da jo je moči prehoditi v eni minuti.«

»Ali ne moremo ničesar storiti? Mi-sel, da sedi Anthony po nedolžnem v ječi, mi je strašna.«

»Gotovo, a nikar ne pozabite,« je de-jal Sinclair, »da se ne pokori za zločin, katerega ni nikoli storil, ampak za dru-gi, katerega ni bil nikoli obtožen. Po-izkušal vas je vzeti vašemu možu.«

»To ni bil zločin.«

»Žene odpustajo, a marsikateri mož je šel zaradi tega že v smrt.«

»Kaj naj storim?« je vprašala vsa ob-upana. »Če povem možu vsu resnico, tedaj samo še poslabšam položaj. Ge-orgeu s tem ne bi mogla pomagati.«

»Ne, tega mu ne smete povedati.«

»Tedaj ni nikakega upanja?«

»Kdo ve? Mnogo sem videl in doži-vel v tem življenju in spoznal sem, da so vsi človeški napori zaman, kadar hoče usoda drugače. Poznam stacije, ko so bili pravi zločinci zaradi pomanj-

kanja dokazov popolnoma oproščeni. Bog ve, morda so bili huje kaznovani, kakor če bi jih bila sodila človeška ju-stica. Če zmanjka nam moči, bo morda kakva višja sila vzela Georgeovo usodo v svoje roke. Morda pa tudi nikoli ne bo prišla resnica na dan.«

Vztrepetala je, čeprav je bila soba topla zakurjena. V duhu je videla pri-kazen, ki je izrekla strašno obtožbo.

»Mrtvi molčijo,« je zašepetala z bledimi ustnicami.

»Tega si ne bi upal kar tako trditi,«

je dejal Sinclair. »Čudne stvari se do-gajajo na svetu, na katerem živimo.«

25. poglavje.

2 LO

Sinclair je sedel Nevinu, enemu iz-med vodilnih mož londonske radiopo-staje, v njegovi pisarni nasproti. Poro-čal mu je vse o Kittyjevem umoru, o preiskavi, razpravi, obsodbi in o svojih dvomih. Nevin ga je že dve uri z naj-večjim zanimanjem poslušal.

»Povedali ste mi vso zgodbo, ker po-trebuje zaupnika. Samo nekaj mi ni jasno: stara prijateljica vsa. Zakaj ste prav mene izbrali v ta namen?«

»Ker ste edini človek, ki mi lahko pomore. Sestavljanje programa na va-lu 2 LO je izključno v vaših rokah. Ali mi tukaj lahko pomagate?«

CENE MALIM OGLASOM:

Za oglase, ki služijo v po-sredovalne in socialne namene občinstva vsaka beseda 50 par. Če naj pove naslov Oglasni od-delek »Jutra«, je plačati posebno pristojbino 2 Din. Če pa je oglaš priobčen pod šifro je plačati pri-stojbino za šifro 3 Din. Telefonske številke: 2492, 3492

Mali oglasi

Kdor hoče da se mu pošlje ali kako drugo informacijo tičečo se malih oglasov naj priloži v znamkah sicer ne bo prejel odgovora! 2 Din

CENE MALIM OGLASOM:

Zenitve in dopisovanja ter oglasi trgovskega in reklamnega značaja: vsa-ka beseda 1 Din. Naj-manjši znesek 10 Din. Pristojbina za šifro 5 Din. Vse pristojbine je upo-slabljen ob naročilu, sicer se oglasi ne priob-čajo. Št. ček. rač. pri Pošt. hranilnici v Ljublja-ni, 11842.

Naslovi malih oglasov

in druge informacije, tičeče se oglasov, se dobijo tudi v podruž-nici »JUTRA« v

Trbovljah

v hiši g. dr. Baumgartnerja. Male oglase in inserate naročate v naši podružnici.

Službe dob.

Zaradi uboštva

18-letni dijak s širimi razredi gimnazije, njemu primerno službo. — Naslov pri podružnici »Jutra« v Celju. 43334-1

Šofer

z enoletno prakso, zmogel mehanike, trezen in pošten išče službo za takoj. Naslov pove oglašni oddelk »Jutra«. 43331-1

Izprašano

vzgojiteljico z znanjem slovenskega in nemškega jezika ter šiva-rija, sprejemam k dvema otrokoma. — Ponudbe pod »Vestna in polnena« za podružnico »Jutra« v Mariboru. 43332-1

Učenca

zdravega in poštenega star-keve sprejemam v trgovino mešane blaga. Vsa okra-ja v hiši. — Ponudbe na podružnico »Jutra« v Trbovljah pod šifro »Trgovin-a 90«. 43189-1

G. Th. Rotman:

Sambo in Joko

Vesela levja zgodba

83.

Noč je minila. Zdanilo se je. Poglejte Mi-ko, zvesto služkinjo gospe Česmičke! S ključem, ki ga zvečer vselej vzame s seboj, odklene hišna vrata. Tiho, da ne bi zbudila gospodinje, krene v kuhinjo.

duševnimi očmi črna Titanija, nagla, ljubosumna, nepravilna in neverna že-na, ki mu je povzročila toliko muk in ki je naposled pobežnila od njega...

Res, ampak preden ga je ostavila, izdala in mu ušla, ga je ljubila, strast-no ljubila, on ve to gotovo! Tukaj v Aulinu in iskrene ljubezni. V tej hiši, v tem parku sta si prisegala ljubezen, sta izmenjavala poljube. V vsaki sobi, na vsaki steni, v vsakem drevoredu sop red Rudolfovi vstajale sence teh spominov, ki so mu popolnoma prev-zeli dušo...

In nenadoma je začutil, da mu je po-trebna nekakšna uteha. Hotel je, da bi se za vedno otresel teh spominov, da bi uničil to, kar je bilo s tem, da bi se prilagodil sedanjosti. Naglo se je nag-nil k Eli, jo potegnil nase in jo strastno poljubil.

Ela je prebledela in ga pahnila od sebe.

»Koga ljubiš tukaj?« je kriknila. »Njo ali mene?«

In bridko plakajoča je pobežnila od njega...

Ako želiš imeti lepe knjige, pristopi k Vodnikovim družbi!

Hotelsko sobarico

z dobrih spričovali, vedno nemišne sprejme hotel Strakelj. 43312-1

Natakarico

zmožno kavicje, sprejemam takoj na račun. Pismene ponudbe na podruž. Jutra v Celju pod »Vestna 3c«. 43335-1

Korespondentino

zaščitno — perfektne in miselni in stenografiji — event. tudi starejši iščem za par ur dnevno. Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 43330-1

Več krojaških po-močnikov

rabim. Naslov pove oglaš. oddelk »Jutra«. 43348-1

Samostojno gospo

(vpokojenko) za postrežbo in opravljanje hišnih del iščem. Soba, razvedljiva, kurjava in telenjadni vrt na razpolago. Nemško pi-sane ponudbe na naslov: Wolf, urar, Brežice. 43451-1

Mehanik ali ključav-ničar

s kapitalom 10—15.000 Din dobi takoj službo, event. kot družabnik. — Pismene ponudbe na oglaš. oddelk »Jutra« pod »Mehanik«. 43374-1

Vpokojenec (ka)

in sicer vdovec ali vdova brez otrok, dobi takoj soto in kuhinjo zastop po pogojem, da obdeluje zelenjadni in sadni vrt, v izmeri na 1000 m². — Po-nudbe na oglašni oddelk »Jutra« pod »Neposredna bližina Ljubljane, ali pa po ve naslov oglašni oddelk »Jutra«. 43472-1

Klobasičarja

mlajšega pomočnika, ki razume vse vrste izdelo-vanja submenatne robe, sprejemam. Ponudbe z za-hrabo plaše na naslov: Stevan Milosevič, mesar, Mladencova. 43303-1

Mesto hišnika

razpisuje ponovno Sokol-sko društvo v škofiji Loka. Prednost imajo drit ap-robojenci z malo penzijo, oženjeni z največ enim odraslim otrokom. Plaša mesečno Din 600.—, pro-sta kurjava, razvedljiva in stanovanja, poleg tega mesečno znatni postranski dohodki. Oziralo se bo-de le na ponudbe, ki so v skladu s razpisom. Po-nudbe na upravo Sokol-skega doma v škofiji Lo-ki. 43981-1

Pletiljo

izurjeno, posebno v plet-nju nogavice, sprejemam takoj. Plaša od komada, hrana in stanovanje na razpolago. Istotam spre-jemam tudi pridno

učenko

Ponudbe na podružnico »Jutra« v Celju pod »U-urjena pletilja«. 43363-1

Krznar. vajenca

sprejemam takoj. Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 43373-1

Mesar. pomočnika

18—25 let starega sprejme Marija Šiljiga, gostinčar-ka in mesarica. Sv. Blj v Slov. goricah. 43333-1

Pisarniški moč

neodvisno gospodino z de-jele, perfektno v temišni sprejemam. — Ponudbe na oglaš. oddelk »Jutra« pod značko »Namesto žene«. 43141-1

Kolar

kateri je vajen strgarske-ga dela Oglasi se: Lea-na industrija Ravnikar, Ljubljana, Linhartova. 43303-2

Perfektno kuharico

ki govori tudi nemški — sprejemam takoj direktor v Bosni. Ponudbe z opisom dnevne službe in zahtev-vo plaše na naslov: Dr. Müller, Jajce. 43213-1

Čevljar. vajenca

z vso okrobno v hiši spre-jemam takoj modna čevljar-ka Anton Mulej, Jesenice. 42764-1

Učenko

pridno in pošteno sprejemam v trgovino mešane blaga na defeti. Naslov pove oglašni oddelk »Jutra«. 43463-1

Blagajničarko

z znanjem slov. hrvatske-ga in nemškega jezika v gó o knjigovodstvu in strojeplaku, z lepim roko-pisom, sprejemam. Pismene ponudbe v nemškem in hr-vatskem jeziku na oglašni oddelk »Jutra« pod šifro »Kaena«. 43369-1

Brivskega

pomočnika zmožnega tudi ondullranja sprejemam takoj. Ponudbe na oglašni oddelk Jutra pod »Onduller«. 43384-1

Trgovski potniki

zganjarske stroke sprejemam takoj proti visoki proviziji. Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 43355-5

Iščemo potnike

proti dobri proviziji, za potniške gramofone. Po-nudbe na oglašni oddelk »Jutra« pod značko »Sve-tovna znamka«. 43308-5

Zastlužek

250 Din na dan zaslužite v Vašem okraju. Pišite tovarni Person, Ljubljana. Poštni predal 307. Znamko za odgovor. 310-3

Zastopnike (ce)

za vsa večja mesta v Ju-goslaviji — za nabiranje predplačnikov išče tuda-ja seljsko podjetje »Nolit«, Beograd. Kralja Petra 44. Zaslužek izbornem. Obrota-se pismeno ali osebno na trdno. 43612-3

Velik zaslužek

Sprejemamo moške in žen-ske v vseh mestih, za po-daj novega izuma. — Po-nudbe na oglašni oddelk »Jutra« pod »Rapid 88«. 43365-3

Fina šivilja

samo za perilo, gre šivat na dom. Naslov v oglaš. oddelku »Jutra«. 43366-3

Zastopnika

za prodajo blaga iz ju-te, vred. slamačja in nepre-moženljivih kočev. iščem. — Pisati na naslov: »Ponja-va«, Zagreb, Draškovičeva br. 29. 43283-3

5000 Din mesečno

lahko zaslužijo osebe, ki imajo veselje do potova-rija. Poljskila daje Lohoda, Laslova, Zaloska c. 10 in Albrecht, Maribor, Vil-denreinerova 6-1. 43356-3

Dobra šivilja

dobi delo pletenja na dom. Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 43335-3

Boljša šivilja

se pripravlja za delo pla-šev, oblek, kostumov, otroških obleke in perila. Pride tudi na dom. Na-slov pove oglašni oddelk »Jutra«. 43338-3

Službo sluga

ali kaj ališnega išče 23-letni mladenič, ki je pri-šel od vojakov. Poteč slo-venščino je vešč tudi arbo-hrvaščine ter nekoliko nemščine. Piše tudi ciril-ico. Ponudbe na oglašni oddelk »Jutra« pod »De-lavenc«. 43363-2

500 Din dam

onoma, ki mi preskrbi vsaj preko zime kakršnokoli za-služek. Ponudbe na oglaš. oddelk »Jutra« pod šifro »Vsega zmoten in zanes-ljiv«. 43362-3

Mizarski mojster

išče kakršnegakoli zasluž-ka, ker je sedaj brez last-ne delavnice. Ponudbe na oglaš. oddelk »Jutra« pod šifro »Samostojen 8«. 43359-3

Prvovrsten ekonom

izkušen v vseh gospodar-skih panogah, išče mesto na večjem posvetu. Po-nudbe za podružnico »Jutra« v Mariboru pod šifro »Za-nesljiv 32c«. 43332-2

V manufakturni tr-govini

bi se rad izučil deček po-štenih staršev. Ponudbe na oglaš. oddelk »Jutra« pod šifro »Miren učence«. 43316-3

Stavbni

ključavničar vojašnice prost, išče službo za takoj. Naslov v oglaš. oddelku »Jutra«. 43352-2

Bivši drž. uradnik

išče kakršnokoli službo ali zaslužek. Je energičen, zanesljiv in soliden. Zmo-žen je vseh sodnih stvari, sestava tožb, ekskurzij, zemljiške knjige. Sprejme upraviteljstvo hiš in po-sestev. Gre tudi k indu-striji za nadzornika ali pi-sarjico moč, takoj tudi za obč. tajnika. Cenjene ponudbe na oglašni oddelk »Jutra« pod »Državni uradnik«. 43233-2

Absolventinja

meščanske šole šeli mesto vzgojiteljice, ali kot pomoč v gospodinjstvu. Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 43187-2

Mlinar

vešč bel in prost meljavi in pri žagi, išče mesto doma mešč. šole, šeli pri-merno službo. Naslov pove oglašni oddelk »Jutra«. 42771-2

Boljša dekle

staro 19 let, zdravo in močno postavljena, 2 razre-doma mešč. šole, šeli pri-merno službo. Naslov pove oglašni oddelk »Jutra«. 42771-2

Starejša gospa

išče službo — najraje pri samostojnem gospodinu ali majhni obitelji. Ponudbe na oglašni oddelk Jutra pod šifro »K. St.« 43363-2

500—2000 Din

nagrade tistemu, ki namesti spo-sobno samostojno šolo v državi ali pri zasebniku. Ponudbe na oglaš. oddelk »Jutra« pod šifro »III. ka-tegorija«. 43299-2

3000 Din nagrade

dobi takoj tisti, ki preskr-bi absolutni trg. akcije, zaloge pri trdnici Cadet & Brear, Ljubljana, Kolodvor-ska ulica. 43396-2

Absolvent

išče kakršnokoli službo. Cenjene ponudbe na oglaš. oddelk »Jutra« pod šifro »St. 18c«. 43306-2

Mizar

za sprejemanje popravil vrat, oken, miz itd. išče mesto. Ponudbe na oglaš. oddelk »Jutra« pod šifro »Mizar IIc«. 43306-2

Trgovski pomočnik

mlad, vojašnice prost, želi mesto v trgovini z želez-nino, sprejeto ali gre za skladišnica. — Pismene ponudbe na oglašni oddelk »Jutra« pod šifro »St. 47c«. 43357-2

Službo gospodinje

išče m k eni ali dvema obo-va. — Sposobna sem vseh hišnih del. Cenj. po-nudbe na oglašni oddelk »Jutra« pod »Marijva go-spodinja«. 43362-2

Prvovrsten ekonom

izkušen v vseh gospodar-skih panogah, išče mesto na večjem posvetu. Po-nudbe

